

Επίσημη Εφημερίδα

C 318

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

47ο έτος

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

22 Δεκεμβρίου 2004

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

I Ανακοινώσεις

.....

II Προπαρασκευαστικές πράξεις

Επιτροπή των Περιφερειών

55η σύνοδος ολομέλειας της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004

2004/C 318/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την 3η Έκθεση για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή	1
2004/C 318/02	Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους και η εδαφική ανάπτυξη»	7
2004/C 318/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: Εκσυγχρονισμός της κοινωνικής προστασίας για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, μια εκτενής προσέγγιση για την ανταμοιβή της εργασίας	12
2004/C 318/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τον δεύτερο γύρο της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL που αφορά τη διακρατική συνεργασία για την προαγωγή νέων μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων πάσης φύσεως σε σχέση με την αγορά εργασίας «Ελεύθερη κυκλοφορία καλών ιδεών»	15
2004/C 318/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και την Επιτροπή των Περιφερειών για την προώθηση των συνεταιριστικών εταιρειών στην Ευρώπη	17

2004/C 318/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών»	19
2004/C 318/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τον ρόλο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης	22
2004/C 318/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ανεπίκλητα μηνύματα εμπορικού χαρακτήρα ή «spam»	24
2004/C 318/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για το Μέλλον της ευρωπαϊκής κανονιστικής πολιτικής στον οπτικοακουστικό τομέα	27
2004/C 318/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες για την περίοδο 2005-2010»	30

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

55Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 16ΗΣ ΚΑΙ 17ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2004

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την 3η Έκθεση για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή

(2004/C 318/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής — Τρίτη έκθεση συνοχής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή (COM (2004) 107 τελικό)·

έχοντας υπόψη την αίτηση γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 18ης Φεβρουαρίου 2004, επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της της 27ης Ιανουαρίου 2004 να αναθέσει στην επιτροπή «πολιτική εδαφικής συνοχής» την επεξεργασία σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Η διάρθρωση και οι στόχοι της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής στο πλαίσιο της διεύρυνσης και της παγκοσμιοποίησης: έναρξη της συζήτησης» (CdR 157/2000 τελικό) ⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής — Δεύτερη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή (CdR 74/2001 τελικό) ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής — Πρώτη έκθεση προόδου για την οικονομική και κοινωνική συνοχή (CdR 101/2002 τελικό) ⁽³⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής — Δεύτερη έκθεση προόδου για την οικονομική και κοινωνική συνοχή (CdR 391/2002 τελικό) ⁽⁴⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της για την εδαφική συνοχή της 10ης Απριλίου 2003 (CdR 388/2002 τελικό) ⁽⁵⁾·

έχοντας υπόψη την έκθεση προοπτικής με θέμα την Διαχείριση και απλοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων μετά το 2006 (CdR 389/2002 τελικό) ⁽⁶⁾·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης της επιτροπής «πολιτική εδαφικής συνοχής» (CdR 398/2003) που υιοθετήθηκε στις 5 Μαΐου 2004 με βάση την εισηγητική έκθεση των κ.κ. Vito d'AMBROSIO, (I, PSE) Προέδρου της περιφέρειας Marche, Michael SCHNEIDER (DE, PPE) αρμόδιου για ομοσπονδιακά θέματα του κρατιδίου της Σαξονίας-Άνχαλτ·

⁽¹⁾ EE C 148 της 18.5.2001, σ. 25.

⁽²⁾ EE C 107 της 3.5.2002, σ. 27.

⁽³⁾ EE C 66 της 19.3.2003, σ. 11.

⁽⁴⁾ EE C 256 της 24.10.2003, σ. 13.

⁽⁵⁾ EE C 244 της 10.10.2003, σ. 23.

⁽⁶⁾ EE C 256 της 24.10.2003, σ. 1.

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την «Ευρωπαϊκή πολιτική εγγύτητας — έγγραφο προσανατολισμού» της 12ης Μαΐου 2004·

εκτιμώντας ότι η Τρίτη έκθεση συνοχής αποτελεί ένα περαιτέρω βήμα για την κατάρτιση προτάσεων όσον αφορά τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής συνοχής μετά το 2006 στο πλαίσιο της διεύρυνσης της ΕΕ·

εκτιμώντας ότι ενόψει των κανονισμών για τα διαρθρωτικά ταμεία που θα δημοσιευθούν τον Ιούλιο 2004, η ΕΤΠ καλείται να σχολιάσει πλήρως τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

εκτιμώντας ότι γνώμων της αξιολόγησης της ΕΤΠ εξακολουθεί να είναι ο στόχος που ορίζεται στο άρθρο 158 της Συνθήκης ΕΚ, δηλαδή η ενδυνάμωση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής ώστε να προαχθεί η σφαιρική και αρμονική ανάπτυξη της Κοινότητας· ότι η μείωση των αναπτυξιακών διαφορών των περιφερειών καθώς και η μείωση των αναπτυξιακών ελλείψεων των περισσότερων μειονεκτικών περιοχών αποτελεί επίσης τη σημαντικότερη συμβολή για την ενίσχυση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

εκτιμώντας ότι το σχέδιο ευρωπαϊκού συντάγματος ενισχύει το στόχο της συνοχής μέσω της ενσωμάτωσης της περιφερειακής διάστασης όπως είχε επανειλημμένα ζητήσει η Επιτροπή των Περιφερειών·

εκτιμώντας ότι η Τρίτη έκθεση συνοχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθιστά σαφές ότι η περιφερειακή και διαρθρωτική πολιτική πρέπει να εξακολουθήσει να είναι κοινό έργο των κρατών μελών, των τοπικών και περιφερειακών αρχών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

εκτιμώντας ότι πρέπει να συνεχισθούν οι προσπάθειες προκειμένου να μειωθεί η υστέρηση στην ανταγωνιστικότητα και να διασφαλιστεί μια πιο ισορροπημένη εδαφική κατανομή όλων των παραγόντων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα αυτή,

υιοθέτησε κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της, της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

κονομικών ανισοτήτων στην διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Επιτροπή των Περιφερειών εξ αρχής είχε υποστηρίξει την προσέγγιση αυτή, θεωρώντας ότι αποτελεί πράξη αλληλεγγύης προς τα νέα κράτη μέλη.

Γενικές πτυχές

1. Επικροτεί την «Τρίτη Έκθεση για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή». Η έκθεση αυτή, όπως και η δεύτερη έκθεση, αποτελεί ένα ολοκληρωμένο έγγραφο που παρέχει λεπτομερή πληροφόρηση για όλες τις πολιτικές που εφαρμόζονται στην ΕΕ.

2. Θεωρεί θετικά τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά τα πρόσφατα χρόνια στο πλαίσιο της συνοχής και επικροτεί τον θετικό αντίκτυπο της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ όσον αφορά την ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής της Κοινότητας στο σύνολό της. Επαναλαμβάνει επίσης ότι η πολιτική συνοχής που προβλέπεται από τις Συνθήκες είναι το μέσο με το μεγαλύτερο ειδικό βάρος και σημασία για την εφαρμογή των αρχών της αλληλεγγύης και της συνεργασίας και, συνεπώς, αποτελεί βασικό θεμέλιο για την ολοκλήρωση των πληθυσμών και των εδαφών της ΕΕ.

3. Σημειώνει ότι με τη διεύρυνση της ΕΕ, ο πληθυσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αυξηθεί από 380 εκατ. κατοίκους (ΕΕ των 15) σε 454 εκατ. (ΕΕ των 25) ή 485 εκατ. (ΕΕ των 27). Η εν λόγω αύξηση του πληθυσμού κατά 20 % περίπου αναλογεί μόνο σε αύξηση του ΑΕγχΠ της ΕΕ κατά 5 %. Ο μέσος όρος του κατά κεφαλήν ΑεγχΠ θα μειωθεί κατά 12,5 %. Αντί των σημερινών 84 εκατ. κατοίκων, άνω των 123 εκατ. πολιτών της ΕΕ θα κατοικούν σε υποβαθμισμένες περιφέρειες.

4. Επικροτεί το γεγονός ότι η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής δίνει προτεραιότητα στα νέα κράτη μέλη, αποδεικνύοντας έτσι τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μείωση των κοινωνικοοι-

5. Σημειώνει ότι παρά την επιτευχθείσα πρόοδο, πολλά από τα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα ορισμένων περιφερειών της παλιάς ΕΕ των 15 θα εξακολουθήσουν να υφίστανται, όπως αναφέρεται ρητώς στην έκθεση συνοχής. Αυτό μεταξύ άλλων οφείλεται στο χάσμα των καθυστερημένων περιφερειών όσον αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ, στην υψηλή ανεργία, στη χαμηλή οικονομική ανάπτυξη, στην έλλειψη δαπανών Ε+Α και εξωτερικών άμεσων επενδύσεων.

6. Επισημαίνει ότι στην Ευρώπη των 25 ή ακόμη των 27 κρατών μελών, η κοινωνικοοικονομική ανισότητα θα αυξηθεί περισσότερο και για το λόγο αυτό καθίσταται απαραίτητη η χάραξη μιας εδαφικής, κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής συνοχής που θα λαμβάνει υπόψη τόσο τις επιπτώσεις που έχει στην οικονομία η παγκοσμιοποίηση όσο και τις συνέπειές της στη σταδιακή ελευθέρωση των διεθνών συναλλαγών.

7. Διαβεβαιώνει ότι η περιφερειακή διάσταση της πολιτικής συνοχής, την οποία το άρθρο 158 της Συνθήκης ΕΚ ορίζει ως την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής με τη μορφή μιας αρμονικής ανάπτυξης της Ένωσης στο σύνολό της, είναι σήμερα όσο ποτέ άλλοτε έγκυρη και αναγκαία. Η ΕΤΠ επιθυμεί επίσης να υπενθυμίσει τη σημασία της συστηματικής συνεκτίμησης της περιφερειακής διάστασης κατά την κατάρτιση των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών.

8. Υποστηρίζει τις προτάσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και κοινοτικών αρχών στα πλαίσια της συνολικής διαδικασίας προγραμματισμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής και καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση της δυνατότητας για την σύναψη τριμερών συμφωνιών, όπου αυτό είναι απαραίτητο.

9. Επιπλέον, διαπιστώνει ότι ο ρυθμός υλοποίησης των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας υπολείπεται του επιθυμητού.

Πόροι για την μελλοντική πολιτική συνοχής

10. Φρονεί ότι η δημοσιονομική πρόταση της Επιτροπής για την παροχή 0,41 του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (που θα αυξηθεί σε 0,46 με τη συμπερίληψη παρεμβάσεων για την αγροτική ανάπτυξη και την αλιεία) η οποία προβλέπει 336,3 δις ευρώ για τη χρηματοδότηση των 3 στόχων (78 % για τη σύγκλιση, 18 % για την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση και 4 % για την εδαφική συνεργασία) αποτελεί αποδεκτή συμβιβαστική λύση για την μελλοντική πολιτική συνοχής.

11. Πιστεύει, άλλωστε, ότι για την υλοποίηση μιας πολιτικής συνοχής, η οποία να ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες της Ένωσης στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας, δεν μπορεί να αφιερωθεί λιγότερο από το 0,46 % του ΑΕΠ, όπως γινόταν ήδη το 1999, με την ΕΕ των 15.

12. Συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι ο προϋπολογισμός που προτείνεται από την Επιτροπή επαρκεί για τη στήριξη των περιφερειών της σημερινής ΕΕ και για την ενίσχυση των νέων κρατών μελών επί ίσος βάσεως, εφόσον διασφαλισθεί η δίκαια κατανομή των πόρων και η επικέντρωσή τους στα πιο σοβαρά προβλήματα.

13. Επικροτεί το γεγονός ότι διατηρείται το όριο απορρόφησης 4 % του εθνικού ΑεγχΠ για τις δημοσιονομικές μεταφορές προς τα νέα κράτη μέλη και ότι συνυπολογίζονται οι πόροι που προβλέπονται για την εδαφική ανάπτυξη και την αλιεία.

Στόχος 1: Σύγκλιση για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη μέλη και περιφέρειες

14. Επικροτεί την πρόταση που περιέχεται στην έκθεση Συνοχής σύμφωνα με την οποία ο νέος στόχος «Σύγκλιση» πρέπει να περιλαμβάνει τις περιφέρειες (στο επίπεδο NUTS II) των οποίων το κατά κεφαλήν ΑεγχΠ είναι χαμηλότερο από το 75 % του ευρωπαϊκού μέσου όρου (ΕΕ-25) καθώς επίσης και όσες περιφέρειες θίγονται από τις αποκαλούμενες στατιστικές επιπτώσεις.

15. Συμφωνεί με το να διατηρηθούν οι κανόνες που ισχύουν για τον υφιστάμενο στόχο 1 και να εφαρμοστούν στην διευρυμένη Ένωση.

16. Υποστηρίζει την πρόταση να συμπεριληφθεί το Ταμείο Συνοχής στο νέο Στόχο «Σύγκλιση». Αυτό αφορά, αφενός, την εφαρμογή του κριτηρίου 90 % για την επιλογή των κρατών μελών που είναι επιλέξιμα για μεταφορές κονδυλίων από το Ταμείο Συνοχής και, αφετέρου, τη διασύνδεση των προγραμμάτων του Στόχου «Σύγκλιση» με τα μέτρα του Ταμείου Συνοχής στον τομέα της ανάπτυξης έργων υποδομής. Δεδομένου ότι το Ταμείο Συνοχής θα χρηματοδοτείται από πόρους του στόχου 1, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πληρωμές από το ταμείο αυτό για την κατανομή των υπόλοιπων πόρων του στόχου 1. Θα πρέπει να αναζητηθεί μια πολιτική λύση για τα κράτη μέλη που δεν θα είναι επιλέξιμα στο μέλλον ως συνέπεια της διεύρυνσης.

17. Ζητεί όπως η κατανομή των πόρων του νέου στόχου 1 να συνεχίσει να διεξάγεται με αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια βάσει των προβλημάτων και των αναγκών που αντιμετωπίζουν οι χρηματοδοτούμενες περιφέρειες. Ο τύπος που καθορίστηκε στις διασκέψεις κορυφής του Βερολίνου και της Κοπεγχάγης για την τρέχουσα περίοδο χρηματοδότησης θα πρέπει να ισχύσει γενικότερα και στο μέλλον. Ωστόσο, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη περισσότερο από όσο σήμερα η ευημερία των περιφερειών και η ανεργία.

Στατιστική επίπτωση

18. Σημειώνει την έκθεση σύμφωνα με την οποία, βάσει των στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 17 περιφέρειες με πληθυσμό 19 εκατ. κατοίκων περίπου θα απολέσουν την παραδοσιακή υποστήριξη του Στόχου 1, για τον λόγο και μόνο ότι ο κοινοτικός μέσος όρος του κατά κεφαλήν ΑεγχΠ μειώνεται λόγω της διεύρυνσης (η αποκαλούμενη στατιστική επίπτωση).

19. Επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την εξεύρεση λύσεως για τις εν λόγω περιφέρειες στα πλαίσια του νέου στόχου «Σύγκλιση».

20. Σημειώνει την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η μεταβατική ρύθμιση για την αντιμετώπιση της στατιστικής επίπτωσης στις εν λόγω περιφέρειες θα λήξει το 2013. Η ΕΤΠ τονίζει ωστόσο ότι με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης, οι διγόμενες περιφέρειες δεν μπορούν να αποκλεισθούν αυτομάτως από το ενδεχόμενο μιας προοδευτικής διαδικασίας στα πλαίσια ενός νέου Στόχου για την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση για την περίοδο χρηματοδότησης μετά το 2013. Οιαδήποτε προοδευτική διαδικασία κατά την εν λόγω περίοδο θα πρέπει να καθορισθεί με βάση την κοινωνικοοικονομική κατάσταση που θα υφίσταται τότε.

21. Θεωρεί αποδεκτή τη συμβιβαστική πρόταση του Επιτρόπου κ. Barnier σύμφωνα με την οποία οι εν λόγω περιφέρειες στις αρχές της επόμενης περιόδου χρηματοδότησης θα έχουν δικαίωμα στο 85 % της χρηματοδότησης που προβλέπεται για τις «κλασικές» περιφέρειες του Στόχου 1 και εν συνεχεία, έως το τέλος της περιόδου χρηματοδότησης, το ποσοστό αυτό θα μειωθεί στο 60 % των πόρων, εάν αυτό συνεπάγεται ικανοποιητική χρηματοδότηση, σύμφωνα με τις προτάσεις που διατύπωσε η Επιτροπή σχετικά με τις προοπτικές χρηματοδότησης για την περίοδο 2007-2013. Παράλληλα, επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να συμπεριλάβει στη μελλοντική πρόταση κανονισμού της τη δυνατότητα να ανέλθει αυτό το ποσοστό έως και στο 100 % της ενίσχυσης, εάν υπάρχουν αδιάθετοι πόροι που δεν απορροφήθηκαν από τις περιφέρειες του Στόχου 1· οι πιστώσεις αυτές θα εγγράφονται σε ένα αποθεματικό, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ανακατανομής στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους, στα μέσα της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013.

Το καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων

22. Σημειώνει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την οποία οι περιφέρειες των νέων και παλαιών κρατών μελών που εμπίπτουν στον νέο στόχο «Σύγκλιση», θα μπορούν να λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις και στο μέλλον, δυνάμει του άρθρου 87 §3 α) της Συνθήκης ΕΚ.

23. Επισημαίνει ότι για τις περιφέρειες που θίγονται από τη στατιστική επίπτωση ότι τούτες υπόκεινται στο άρθρο 87 §3 α) για όλη την περίοδο στήριξης.

24. Ζητεί όλες οι περιφέρειες που επηρεάζονται από το φυσικό αποτέλεσμα (οι περιφέρειες στις οποίες θα χορηγούνται προσωρινές επιδοτήσεις/«phasing-in») να περάσουν σταδιακά από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 87 §3 α) σε εκείνο του άρθρου 87 §3 γ) κατά την περίοδο στήριξης.

Στόχος 2: Ανταγωνιστικότητα και απασχόληση

25. Επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για τον καθορισμό ενός Στόχου για όλες τις περιφέρειες που δεν εμπίπτουν στις τυπολογίες του Στόχου «Σύγκλιση» και θεωρεί σκόπιμο να επιδειχθεί μεγαλύτερη προσοχή στις περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντικά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα και καίριες και διαρθρωτικές απαιτήσεις προσαρμογής που να προσδιορίζονται με βάση ενιαία κριτήρια· συμφωνεί επίσης ότι ο νέος στόχος αφορά το περιφερειακό επίπεδο στο σύνολό του.

26. Στηρίζει την επιλογή της Επιτροπής να βασίσει την παρέμβαση του νέου στόχου «ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» σε μια προσέγγιση που εμπλέκει όλη την περιφερειακή επικράτεια καθώς και τα θέματα που σχετίζονται με τις στρατηγικές της Λισαβόνας και του Γκέτεμποργκ χωρίς να λησμονούνται οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Το φάσμα των μέτρων που θα μπορούσαν να ληφθούν θα πρέπει να είναι επαρκώς ελαστικό, ώστε να επιτρέπει μια πιο λεπτομερή διαμόρφωση, η οποία να αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία αλλά και τις ιδιαιτερότητες των ευρωπαϊκών περιφερειών μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής.

27. Στο πλαίσιο της επιδίωξης των στόχων της Λισαβόνας, καλεί την Επιτροπή να προσδιορίσει και να θέσει σε εφαρμογή τις ορθές πρακτικές που αποκομίστηκαν χάρη σε παλαιότερα προγράμματα καινοτόμων δράσεων, ώστε να αποτελέσουν τη βάση για τις παρεμβάσεις υπέρ της «οικονομίας της καινοτομίας και της γνώσης» και να αποφευχθεί το περιττό κόστος που συνεπάγεται η ενασχόληση με πράγματα αυτονόητα.

28. Επικροτεί το γεγονός ότι οι περιφέρειες που δεν είναι πλέον επιλέξιμες για τον νέο στόχο «Σύγκλιση» λόγω της θετικής τους εξέλιξης, θα ενσωματωθούν πλέον στο νέο στόχο «ανταγωνιστικότητα και απασχόληση», υπό τον τίτλο «προοδευτική είσοδος». Ζητεί να εφαρμοστεί στις περιφέρειες που υπερβαίνουν, λόγω της στατιστικής επίπτωσης, το κατώφλι του 75 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της ΕΕ των 15, διαδικασία παρόμοια με εκείνη που είχε θεσπιστεί για τις ίδιες περιστάσεις κατά την περίοδο 2000-2006. Με τον τρόπο αυτό θα επιτραπεί μια πιο ευέλικτη διάθεση των πόρων, προκειμένου να σταθεροποιηθεί η οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών που δεν είναι πλέον επιλέξιμες λόγω της στατιστικής επίπτωσης.

29. Συμφωνεί με τη διασύνδεση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και των μέτρων του ΕΚΤ· τονίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, οι περιφέρειες πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο και με καλύτερο τρόπο στον προγραμματισμό και την υλοποίηση των μέτρων του ΕΚΤ. Οι καινοτομίες αυτές θα πρέπει, επίσης, να είναι συνεπείς προς την Ευρωπαϊκή Στρατηγική στον τομέα της απασχόλησης και το εθνικό συστατικό της, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την απασχόληση. Θα πρέπει επίσης να είναι συνεπείς προς άλλα περιφερειακά σχέδια που έχουν αντικτυπο στις περιφερειακές αγορές εργασίας και να περιλαμβάνουν και δράσεις που σήμερα χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα EQUAL.

30. Ζητεί οι πόροι που συνδέονται με την νέα πτυχή «Ανταγωνιστικότητα» να κατανεμηθούν στα κράτη μέλη με βάση αντικειμενικά και διαφανή κοινωνικά, οικονομικά και εδαφικά κριτήρια ανάλογα με τα προβλήματα και τις ανάγκες στις επιλέξιμες περιφέρειες. Ζητεί από τα κράτη μέλη, κατά την κατανομή των πόρων της πτυχής «Ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» στις περιφέρειές τους, να λαμβάνουν υπόψη την εδαφική ανάπτυξη, την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα καθώς και κοινούς σε όλη την Ένωση οικονομικούς και περιβαλλοντικούς δείκτες.

Έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων

31. Καλεί επείγοντως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για τις μελλοντικές κρατικές ενισχύσεις με βάση το άρθρο 87 §3 γ), της ΣΕΚ και να εξετάσει με ποιο τρόπο μπορεί να συμπληρωθεί στη νομοθεσία το στοιχείο της περιφερειακής διαφοροποίησης με τη χρήση των κατάλληλων δεικτών, επειδή η διαφοροποίηση αυτή είναι απαραίτητη στα πλαίσια της πολιτικής έναντι των κρατικών ενισχύσεων· τούτη επιτρέπει την πραγματοποίηση στοχευμένων κρατικών επενδύσεων όπου είναι δυνατό να καλυφθούν οι ελλείψεις της αγοράς ώστε να υλοποιηθεί ο στόχος της περιφερειακής συνοχής ενώ θα πρέπει να αποφεύγονται υπερβολικά μεγάλες διαφορές μεταξύ γειτονικών περιφερειών, όσον αφορά το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο ενίσχυσης.

32. Συνιστά να καθορισθούν, για τις περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές σύγκλισης, κατάλληλα χρηματοδοτικά περιθώρια κατά τρόπο ώστε να μπορέσουν και οι περιοχές αυτές να συνεχίσουν, με βάση την αρχή της επικουρικότητας, την ανάπτυξη των διαρθρώσεών τους και την εξάλειψη των διαπεριφερειακών διαφορών. Αυτό συνεπάγεται τη διατήρηση του καθεστώτος που καθορίζεται στο άρθρο 87, παρ. III, εδάφιο γ) για τις περιφέρειες όπου υπάρχει ακόμη ανάγκη διαρθρωτικών προσαρμογών που προσδιορίζονται με βάση ενιαία κριτήρια.

33. Ζητεί, να μπορούν οι περιφέρειες με διαρθρωτικά μειονεκτήματα που οφείλονται τη γεωγραφική τους θέση ή τη δημογραφική τους κατάσταση, να επωφελούνται από τις διατάξεις του άρθρου 87 παρ. 3 γ) της Συνθήκης ΕΕ.

Στόχος 3: Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία

34. Επικροτεί τη δημιουργία ειδικού στόχου για την διακρατική, διασυνοριακή και διαπεριφερειακή συνεργασία και για τον καταμερισμό των πιστώσεων που προτείνονται για την εδαφική συνεργασία.

35. Υποστηρίζει την αναγνώριση των θαλάσσιων συνόρων στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας και φρονεί ότι οι περιφέρειες πρέπει να συμμετέχουν, μαζί με τα κράτη μέλη, στη διαδικασία καθορισμού και επιλογής των θαλάσσιων συνόρων που μπορούν να λάβουν χρηματοδοτική ενίσχυση.

36. Ζητεί να συνεχισθεί στο μέλλον η διαπεριφερειακή συνεργασία στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ανησυχητικό το γεγονός ότι η Έκθεση Συνοχής προβλέπει την υποστήριξη της διαπεριφερειακής συνεργασίας μόνο στο πλαίσιο των περιφερειακών προγραμμάτων. Η προσέγγιση αυτή δεν είναι αποτελεσματική διότι η ανάπτυξη πολύπλοκων πολυμερών προγραμμάτων συνεργασίας θα παραμείνει εξαρτημένη από τον καθορισμό των εσωτερικών στρατηγικών περιφερειακής ανάπτυξης. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η διασυνοριακή συνεργασία θα μπορεί και στο μέλλον να πραγματοποιείται στα εξωτερικά και εσωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένων και των «παλαιών» εσωτερικών συνόρων.

37. Παρά τα όσα αναφέρονται στο σημείο 36, προτείνει να επιτραπεί στις περιφέρειες οι οποίες το επιθυμούν, να εντάξουν στα τακτικά τους προγράμματα τη διαχείριση προγραμμάτων με βάση την υλοποίηση του στόχου της συνεργασίας.

38. Επικροτεί την πρόταση περί θεσπίσεως «Νέου νομοθετικού μέσου» για την διασυνοριακή συνεργασία και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προσδιορίσει σαφέστερα τα καθήκοντα και τη σημασία του και να λάβει μέριμνα ώστε να μην σημειωθεί καμία καθυστέρηση όσον αφορά την έναρξη και την υλοποίηση των νέων προγραμμάτων και να διασφαλισθεί η συνέχεια των υφιστάμενων συνεργασιών.

39. Επικροτεί εξίσου τη δημιουργία «Νέου μέσου γειτονίας» και τονίζει με έμφαση τη σημασία που έχει η ταχύτερη δυνατή εφαρμογή του νέου αυτού μέσου, ώστε να χρησιμοποιηθεί κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού με βάση τις εμπειρίες που έχουν ήδη αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της τρέχουσας περιόδου του προγράμματος Interreg.

40. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει ένα νέο νομικό μέσο για την διευκόλυνση της αποκεντρωμένης διαπεριφερειακής συνεργασίας, η οποία αποφασίζεται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

41. Συστήνει τα διάφορα μέσα της εδαφικής συνεργασίας να προωθήσουν τη σύσταση και την ενίσχυση των δικτύων πόλεων και τον πολλαπλασιασμό των εμπειριών αποκεντρωμένης συνεργασίας μεταξύ των τοπικών αρχών.

Μέτρα για τις εδαφικές ιδιαιτερότητες

42. Επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 299 §2 της Συνθήκης, πρώτον, να συμπεριληφθεί στον νέο Στόχο «Σύγκλιση» ένα ειδικό πρόγραμμα για την αντιστάθμιση των περιορισμών όλων των εξόχως απόκεντρων περιφερειών και, δεύτερον, να δημιουργηθεί μια «δράση Μεγάλης Γειτονίας» για τις περιφέρειες αυτές στα νέα προγράμματα «ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας», προκειμένου να διαδίδουν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους ώστε να φέρουν αποτελεσματικά σε πέρας τον ρόλο τους ως ενεργών συνόρων της ΕΕ και να συμβάλλουν έτσι στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Καλεί ωστόσο την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει σαφείς προτάσεις ούτως ώστε οι σχετικές διατάξεις να συντονισθούν με τη νεοπροταθείσα πρωτοβουλία «Μεγάλη Γειτονία» και με τον στόχο εδαφικής συνεργασίας.

43. Επικροτεί την προσπάθεια προκειμένου τα αστικά προβλήματα να συμπεριληφθούν σε μια ευρύτερη περιφερειακή και εθνική στρατηγική, καλεί όμως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καθορίσει σαφέστερα κριτήρια σχετικά με την επιλεξιμότητα των αστικών περιοχών και να μην λησμονεί ότι οι πόλεις δευτέρου ή τρίτου μεγέθους διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διασφάλιση της ισόρροπης ανάπτυξης στις περιφέρειες.

44. Φρονεί ότι η αστική διάσταση της περιφερειακής πολιτικής δεν θα πρέπει να οδηγεί στον αποκλεισμό των αναζωογόνηση των πόλεων, αλλά και να αναγνωρίσει επίσης τον ρόλο των αστικών περιοχών ως κινητήριων δυνάμεων της οικονομίας της εκάστοτε περιφέρειας, καθώς και την σχέση αστικών περιφερειών και υπαίθρου.

45. Υποστηρίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τις οποίες ενισχύεται η θέση των δημοτικών αρχών για την υλοποίηση της αστικής διάστασης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

46. Επικροτεί τις απόψεις της Επιτροπής όσον αφορά τις περιφέρειες με διαρθρωτικά μειονεκτήματα που συνδέονται με τη γεωγραφική τους θέση ή τη δημογραφική τους κατάσταση, όπως οι ορεινές, οι αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές περιφέρειες. Ζητεί επίσης, όποτε αιτιολογείται κάτι τέτοιο και ανάλογα με την ένταση των υφιστάμενων χαρακτηριστικών, να λαμβάνονται ειδικά μέτρα με στόχο την ενσωμάτωση αυτών των περιφερειών στην εσωτερική αγορά υπό ισότιμες συνθήκες. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ως παράμετρος το υψηλό κόστος που έχει για ορισμένες περιφέρειες η εξασφάλιση των βασικών υπηρεσιών στον πληθυσμό, εξαιτίας των εδαφικών και δημογραφικών χαρακτηριστικών τους.

Εγκάρσιες σχέσεις με τις λοιπές κλαδικές πολιτικές

47. Πιστεύει ότι η πολιτική συνοχής πρέπει να θεωρηθεί ως μια οριζόντια πολιτική που υποστηρίζει την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, βάσει της βιώσιμης ανάπτυξης, και που μπορεί να συντελέσει ουσιαστικά στην διαδικασία ολοκλήρωσης μεταξύ πληθυσμών και εδαφικών αρχών της ΕΕ. Όλες οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλουν να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου περί συνοχής.

48. Λαμβάνει γνώση της πρόθεσης της Επιτροπής σχετικά με την ενσωμάτωση της πρωτοβουλίας Leader+ στο βασικό προγραμματισμό, ανησυχεί όμως για την ένταξη της αγροτικής ανάπτυξης στον δεύτερο πυλώνα της ΚΓΠ, λόγω του χαμηλού βαθμού περιφερειοποίησης και του κυρίαρχου ρόλου της γεωργικής παραγωγής και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι ευρύτερες αγροτικές περιοχές θα ενταχθούν, όσο το δυνατόν περισσότερο, να συμμετάσχουν στα μέτρα που θα ληφθούν υπό την επικήρυξη «Προσβασιμότητα και Υπηρεσίες Γενικού Ενδιαφέροντος» της πτυχής «Ανταγωνιστικότητα».

49. Κρίνει ότι πρέπει να συντονιστούν ο προγραμματισμός και η διάθεση των πόρων για την ανάπτυξη της υπαίθρου από το δεύτερο πυλώνα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής με την διάθεση των πόρων από το νέο στόχο 2, ανταγωνιστικότητα και απασχόληση και ότι ο εν λόγω συντονισμός πρέπει να γίνεται σε περιφερειακό επίπεδο.

50. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δημιουργία ενιαίου μέσου υπέρ των αναπτυσσόμενων αγροτικών και αλιευτικών περιοχών. Η ΕΤΠ ζητεί από την Επιτροπή να καταστήσει σαφές το πώς θα λειτουργούν τα μέσα αυτά εκτός του στόχου σύγκλισης και θεωρεί απαραίτητο τον κατά προτεραιότητα προσανατολισμό αυτού του μέσου στη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των πλέον αρνητικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου: αραιοκατοίκηση, γήρανση και έλλειψη ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού.

51. Ζητεί τα μέτρα που προβλέπονται στο πλαίσιο του κανονισμού ΕΚ για την ανάπτυξη της υπαίθρου να επεκταθούν σε άλλους τομείς της γεωργίας ή σε παρεμφερείς τομείς, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών στο γεωργικό τομέα. Χρειάζεται να διασφαλισθεί ότι κατά την κατανομή των πόρων θα ληφθούν ταυτόχρονα υπόψη, αφενός, οι στόχοι σύγκλισης και, αφετέρου, οι πόροι που

απαιτούνται για την εκπλήρωση των νέων καθηκόντων που απορρέουν από τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ.

Απλοποίηση της διαχείρισης των Διαρθρωτικών Ταμείων

52. Επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να διατηρηθεί τα βασικά στοιχεία του συστήματος προγραμματισμού και διαχείρισης και για τη μελλοντική εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων, όπως το πολυετές πλαίσιο, η στρατηγική προσέγγιση σε ένα ενιαίο και συνεκτικό πλαίσιο συγχρηματοδότησης, η προώθηση των εταιρικών σχέσεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στο περιφερειακό επίπεδο και η ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης: του τοπικού, του περιφερειακού, του εθνικού και του ευρωπαϊκού.

53. Απευθύνει έκκληση να προαχθεί η εντονότερη συμμετοχή των περιφερειών στην εφαρμογή ενός αποτελεσματικού και διαφανούς συστήματος ελέγχου σχετικά με την χορήγηση, τη διανομή και τη διάθεση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων.

54. Διαπιστώνει ότι η Επιτροπή υιοθέτησε πολλές από τις προτάσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την απλοποίηση της διαχείρισης των ταμείων και συγκεκριμένα:

- ο καθορισμός των προγραμμάτων θα γίνεται ανάλογα με το επίπεδο προτεραιότητας και συνεπώς εγκαταλείπεται η πρακτική των συμπληρωματικών προγραμμάτων,
- τα προγράμματα θα λειτουργούν μόνο με τη μορφή προγραμμάτων μονής χρηματοδότησης, και το ΕΤΠΕ και το ΕΚΤ θα έχουν τη δυνατότητα αντιστοίχως να χρηματοδοτούν άλλες δραστηριότητες που αφορούν το ανθρώπινο και φυσικό περιβάλλον,
- θα ακολουθείται ένα ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού όσον αφορά το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ για έργα υποδομής και μεταφορών,
- θα υπάρξει αποκέντρωση του δημοσιονομικού ελέγχου με σκοπό την απλοποίηση, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

55. Υπογραμμίζει ότι η απλοποίηση της διαδικασίας προγραμματισμού δεν πρέπει να συνεπάγεται μεγαλύτερη επιβάρυνση για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ή τους κατόχους προγραμμάτων. Η καθιέρωση των αποκαλούμενων προγραμμάτων μονής χρηματοδότησης, του νέου Στόχου «Σύγκλιση» π.χ. θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την κατάρτιση περισσότερων ακόμη προγραμμάτων, χωρίς τούτο να διευκολύνει το έργο των περιφερειών. Θα ήταν προτιμότερο να διατηρηθούν οι ισχύοντες κανόνες για τα λειτουργικά προγράμματα και να καταργηθεί η απαίτηση ολοκλήρωσης των πόρων στους βασικότερους τομείς και στα μέτρα των προγραμμάτων. Επιπλέον, τα λειτουργικά προγράμματα θα πρέπει στο μέλλον να καλύπτουν και γειτονικές περιφέρειες, και να προβλεφθούν διατάξεις χρηματοδοτικού σχεδιασμού.

56. Καλεί την Επιτροπή, στα πλαίσια της απλούστευσης της περιφερειακής πολιτικής, να συνεκτιμήσει την επανομαζόμενη «άποψη του χρήστη».

57. Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασαφηνίσει τον ρόλο που θα διαδραματίσει το προτεινόμενο έγγραφο περί πολιτικού πλαισίου σε σχέση με την φάση προγραμματισμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και τις επιπτώσεις που θα έχει η ετήσια κατάρτιση των εθνικών εκδόσεων προόδου. Η ΕΤΠ υποθέτει ότι θα λαμβάνεται υπόψη το συνταγματικό καθεστώς των κρατών μελών. Συγχρόνως ζητεί να ληφθεί μέριμνα ώστε τα σχετικά έγγραφα πολιτικού πλαισίου να καταρτίζονται μέσω της ισότιμης και εταιρικής συνεργασίας, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

58. Θεωρεί επαρκή την εξέταση των προτεραιοτήτων και των αποτελεσμάτων από τα ευρωπαϊκά όργανα το πολύ ανά διετία. Η

εξέταση αυτή θα μπορούσε να γίνεται κατά την εαρινή ευρωπαϊκή διάσκεψη κορυφής που αφιερώνεται στην Ατζέντα της Λισαβόνας και του Γκέτεμποργκ Έτσι, δεν θα καθυστερεί η εφαρμογή των προγραμμάτων σε περιφερειακή κλίμακα ούτε θα τροποποιείται η διάρθρωσή τους.

59. Εκφράζει τη δυσaréσκειά της για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν υιοθέτησε την πρόταση της Επιτροπής των Περιφερειών να τροποποιηθεί ο κανόνας n+2 με έναν κανόνα n+3 εφόσον αναμένεται να περιορίσει τα προβλήματα που συνδέονται με την εφαρμογή σχεδίων μεγάλης κλίμακας και καλεί την Επιτροπή να εξετάσει εκ νέου αυτές τις προτάσεις (των τοπικών και περιφερειακών αρχών) και να αιτιολογήσει εμπεριστατωμένα την ενδεχόμενη απόρριψή τους.

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Οι αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους και η εδαφική ανάπτυξη»

(2004/C 318/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της στις 19 Μαρτίου 2004, και το πέμπτο εδάφιο του άρθρου 265 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να καταρτίσουν οι υπηρεσίες της γνωμοδότηση σχετικά με το ρόλο που διαδραματίζουν οι αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους στην εδαφική ανάπτυξη και να αναθέσει τις προπαρασκευαστικές εργασίες στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής»·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση (CdR 388/2002 fin) της 9ης Απριλίου 2003 με θέμα «Η εδαφική συνοχή» (εισηγητής: ο κ. Ramón Luis Valcárcel Siso, Πρόεδρος της Περιφέρειας της Μούρδια, ES/EPP)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 15ης Μαΐου 2002, για την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη χορήγηση κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής με σκοπό τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών [COM(2002) 54 τελικό — 2002/0038 COD] (CdR 103/2002 fin) (1)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση προοπτικής της με θέμα «Η χωρητικότητα των περιφερειακών αερολιμένων» (CdR 393/2002) (2) η οποία υιοθετήθηκε στις 2 Ιουλίου 2003 (εισηγητής: ο κ. Bob Verburg, Αναπληρωτής Κυβερνήτης της Επαρχίας της Βόρειας Ολλανδίας, NL/EPP)·

έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ στις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αεροπλοΐας (COM (1994) 350 τελικό)·

έχοντας υπόψη τις αποφάσεις του Δικαστηρίου C-159/91 και C-160/91 της 17ης Φεβρουαρίου 1993 «Christian Poucet εναντίον Assurances Générales de France και Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon» και C-82/01 της 24ης Οκτωβρίου 2002 «Aéroports de Paris εναντίον Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων»·

(1) ΕΕ C 278 της 14.11.2002, σ. 15.

(2) ΕΕ 256 της 24.10.2003, σ. 47.

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 63/2004 rev.1) που υιοθετήθηκε στις 5 Μαΐου 2004 από την επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής» (εισηγητής: ο κ. Keymer, Πρόεδρος του Επαρχιακού Συμβουλίου του Tandridge, UK/PPE).

Εκτιμώντας ότι:

- 1) Χάρη στην αλματώδη ανάπτυξη των αερομεταφορών χαμηλού κόστους στην Ευρώπη, κατέστη δυνατή η ανάπτυξη ενός δικτύου υπηρεσιών που παρέχουν διαπεριφερειακές αεροπορικές συνδέσεις «από σημείο σε σημείο», καθώς και συνδέσεις από τις περιφέρειες σε διεθνείς κεντρικούς αερολιμένες.
- 2) Η συνεχιζόμενη ανάπτυξη αυτού του δικτύου έχει σαφή και αναμφισβήτητη περιφερειακή διάσταση· διευκολύνει τη σύνδεση των περιφερειών· ενθαρρύνει την κινητικότητα των πολιτών και προωθεί την οικονομική ανάπτυξη και την ανάπτυξη της απασχόλησης, προάγει τον τουρισμό, συμβάλλει στην ανάπλαση των από-κεντρων και ιδίως των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών και, ως εκ τούτου, έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ευρώπης.
- 3) Η πρόσφατη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υπόθεση Ryanair/Charleroi (Βέλγιο) επιβεβαίωσε τη βούληση της Επιτροπής να στηρίξει την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα αερογραμμών χαμηλού κόστους, αν και έφερε στην επιφάνεια την αβεβαιότητα που υπάρχει σε σχέση με τη μελλοντική ανάπτυξη των διαπεριφερειακών αεροπορικών συνδέσεων για τις περιφέρειες, τους αερολιμένες τους και τις αεροπορικές εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες χαμηλού κόστους, καθώς και για την επιχειρηματική κοινότητα και τον απλό πολίτη.
- 4) Η ορθότητα των επενδύσεων που πραγματοποιούν οι περιφέρειες σε υποδομές αερολιμένων και οι αεροπορικές εταιρείες σε αεροπορικές υπηρεσίες χαμηλού κόστους έχει αμφισβητηθεί από την εφαρμογή των κανόνων περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων εκ μέρους της Επιτροπής.
- 5) Η κατάσταση αυτή στην ουσία εξασθενεί τη δυνατότητα που έχουν οι δημόσιες αρχές να στοχοθετούν τις επενδύσεις του δημόσιου τομέα σε υποδομές αερολιμένων και σε αεροπορικές υπηρεσίες όπου αυτές συνάδουν με την ανάγκη βελτίωσης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 55η σύνοδο ολομέλειας της 16ης και 17ης (συνεδρίαση της 17ης Ιουνίου).

Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Εισαγωγή

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. τονίζει ότι η σύνταξη ανακοίνωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τους περιφερειακούς αερολιμένες και η κατάρτιση αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών για το ρόλο των κρατικών ενισχύσεων στη στήριξη της ανάπτυξης των περιφερειακών αερολιμένων και αεροπορικών υπηρεσιών δίνουν τη δυνατότητα να επιτευχθεί η απαιτούμενη σαφήνεια προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι υπηρεσίες χαμηλού κόστους θα διαδραματίσουν όντως θετικό ρόλο στην ενθάρρυνση της περιφερειακής ανάπτυξης·

2. εκφράζει την ικανοποίησή της για την ευκαιρία που της δίνεται να λάβει θέση πριν από την προετοιμασία των εργασιών της Επιτροπής ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη οι απόψεις της ΕΤΠ στα έγγραφα της Επιτροπής·

3. επιβεβαιώνει ότι η γνωμοδότηση προοπτικής της ΕΤΠ με θέμα «Η χωρητικότητα των περιφερειακών αερολιμένων» (CdR 393/2002), η οποία υιοθετήθηκε στις 2 Ιουλίου 2003, αποτελεί τη θεμελιώδη βάση των απόψεων αυτών·

4. επαναλαμβάνει την άποψή της ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες πρέπει να θεωρούνται πλεονέκτημα και μάλιστα ιδιαίτερα σημαντικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη των περιφερειακών και τοπικών οικονομιών·

5. εφιστά την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι η κοινωνική και οικονομική σημασία των αεροπορικών μεταφορών θα αυξηθεί με την διεύρυνση της Ένωσης και ότι οι αεροπορικές υπηρεσίες που παρέχονται σε περιφερειακούς αερολιμένες, συμπεριλαμβανόμενων εκείνων που παρέχονται από αερομεταφορείς χαμηλού κόστους, καθιστούν δυνατή την ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση των περιφερειών στα σημαντικότερα κέντρα της ΕΕ και του υπόλοιπου κόσμου·

6. υπογραμμίζει ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες αποτελούν άλλο ένα στοιχείο των υποδομών πρόσβασης μίας περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων, επίσης, των οδικών και σιδηροδρομικών υποδομών κλπ και, όπως ακριβώς οι εν λόγω τρόποι πρόσβασης στηρίζονται από επενδύσεις του δημοσίου τομέα, έτσι και οι υποδομές των περιφερειακών αερολιμένων θα πρέπει να διευκολύνονται και να ενθαρρύνονται από επενδύσεις του δημοσίου τομέα· Η ΕΤΠ εκφράζει, επίσης, την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποδέχεται τη χρησιμοποίηση των επενδύσεων του δημοσίου τομέα για την ανάπτυξη περιφερειακών αερολιμένων και τη στήριξη της έναρξης περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών στους αερολιμένες αυτούς συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από αερομεταφορείς χαμηλού κόστους·

7. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα ακόλουθα κύρια σημεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη:

— τη σημασία της αναγνώρισης των περιφερειακών αερολιμένων και των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών ως σημαντικού μέσου που θα βοηθήσει τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να προωθήσουν την επίτευξη εδαφικής συνοχής και ανάπτυξης·

— τη συμβολή της ανάπτυξης των περιφερειακών αερολιμένων και των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών στα ευρύτερα προγράμματα δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, ανάπλασης, κοινωνικής ένταξης και περιφερειακής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης·

- το σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι αεροπορικές υπηρεσίες χαμηλού κόστους στην στήριξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης των μικρομεσαίων περιφερειακών αερολιμένων·
- την ανάγκη να παράσχει η Επιτροπή σαφείς κατευθυντήριες γραμμές που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά την εξέταση της μελλοντικής χρήσης των πιστώσεων του δημοσίου τομέα για τη στήριξη της ανάπτυξης του δικτύου περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών.

Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

ΕΛΛΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1. Οι μεταφορές αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την οικονομική και κοινωνική ολοκλήρωση της Ευρώπης. Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη κινητικότητα της εργασίας και, κατά συνέπεια, και σε μεγαλύτερες κοινωνικές ανταλλαγές. Ως εκ τούτου, θα αυξηθεί η σημασία του δικτύου διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από αερομεταφορείς χαμηλού κόστους. Η σημασία των αεροπορικών μεταφορών για την ανάπτυξη του κοινωνικού ιστού της ΕΕ θα αυξηθεί. Η ύπαρξη περιφερειακών αερολιμένων και διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών είναι συνεπώς αλληλένδετη με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιφερειών.

2. Οι περιφερειακοί αερολιμένες καθιστούν δυνατή την ταχύτερη και ευκολότερη πρόσβαση σε μια περιφέρεια. Αεροπορικές υπηρεσίες από περιφερειακούς αερολιμένες παρέχουν συνδέσεις «από σημείο σε σημείο» μεταξύ περιφερειών, καθώς και συνδέσεις από την περιφέρεια σε διεθνείς κεντρικούς αερολιμένες. Αυτές οι υπηρεσίες επιτρέπουν στους πολίτες που ζουν σε νησιωτικές κοινότητες, σε περιφέρειες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και σε απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ να συμμετέχουν πιο ενεργά στην Ευρώπη, προωθώντας με τον τρόπο αυτόν την κοινωνική ένταξη.

3. Η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών θα διευκολύνει τους πολίτες να πραγματοποιούν ταξίδια με επιστροφή από οποιαδήποτε περιφέρεια της ΕΕ στα σημαντικότερα οικονομικά, πολιτικά και ερευνητικά κέντρα των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός μίας ημέρας.

4. Η ανάπτυξη των περιφερειακών αερολιμένων και των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από αερομεταφορείς χαμηλού κόστους, πρέπει να αποτελέσει μέρος της ανάπτυξης του συστήματος συνδυασμένων μεταφορών εξυπηρετώντας τους οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους του περιφερειακού πλαισίου της Επιτροπής για την εδαφική συνοχή.

5. Η ανάπτυξη των περιφερειακών αερολιμένων και των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών πρέπει να σχεδιαστεί σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, ούτως ώστε η ανάπτυξη να ικανοποιεί τις σημερινές ανάγκες χωρίς να διακυβεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους.

6. Οι περιφερειακοί αερολιμένες έχουν πλεονασματική χωρητικότητα τερματικού χώρου και χρόνου αεροδιαδρόμου η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παροχή διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών «από σημείο σε σημείο» ως προσθήκη και συμπλήρωμα των αεροπορικών υπηρεσιών τροφοδοσίας που παρέχονται από τον περιφερειακό αερολιμένα σε διεθνείς κεντρικούς αερολιμένες. Ως εκ τούτου, η ανάπτυξη του δικτύου διαπεριφε-

ρειακών αεροπορικών υπηρεσιών μπορεί να συμβάλει στην ανακούφιση της πίεσης που δέχονται οι διεθνείς κεντρικοί και εθνικοί αερολιμένες. Η συμφόρηση των εν λόγω κεντρικών αερολιμένων μπορεί να αμβλυνθεί περαιτέρω με την ανάπτυξη ενός αριθμού περιφερειακών αερολιμένων, οι οποίοι να λειτουργούν ως αερολιμένες πύλες, με βάση την τοποθεσία τους, τη χωρητικότητά τους, τις εγκαταστάσεις και τις υφιστάμενες λειτουργίες τους. Η παροχή διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών χαμηλού κόστους μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ως μέρος της ανάπτυξης αυτού του ευρύτερου δικτύου περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών.

7. Κατά την κατάρτιση του πλαισίου προγραμματισμού εντός του οποίου πρέπει να επιτευχθεί η ανάπτυξη των περιφερειακών αερολιμένων και των διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών, οι αρχές του δημόσιου τομέα πρέπει να αναζητήσουν τη δέουσα ισορροπία μεταξύ των διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών και των αεροπορικών υπηρεσιών από την περιφέρεια στους κεντρικούς αερολιμένες. Η ισορροπία αυτή θα αποτελεί εν μέρει συνάρτηση των οικονομικών και κοινωνικών στόχων των μεμονωμένων περιφερειών.

8. Η σύναψη συμφωνιών περί αερομεταφορών σε ευρωπαϊκό επίπεδο (όπως είναι οι συμφωνίες «ανοιχτοί ουρανοί») δεν πρέπει να γίνει σε βάρος των περιφερειακών αερολιμένων. Όλες οι συμφωνίες ή πολιτικές τέτοιου είδους, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ευρύτερες περιφερειακές εδαφικές παραμέτρους και να αντισταθμίζονται προκειμένου να διασφαλίζουν τη διατήρηση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

9. Οι περιφερειακοί αερολιμένες αποτελούν κρίσιμα σημεία πρόσβασης στις περιφέρειες. Οι αεροπορικές υπηρεσίες που παρέχονται σε περιφερειακούς αερολιμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από αερομεταφορείς χαμηλού κόστους, έχουν το δυναμικό να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο συμβάλλοντας στην εδαφική συνοχή. Προκειμένου να αξιοποιηθεί αυτό το δυναμικό, είναι ανάγκη να επιτευχθεί μεγαλύτερος βαθμός ασφάλειας για την πραγματοποίηση επενδύσεων από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, και ιδίως όσον αφορά τις επενδύσεις σε υποδομή αερολιμένων, οι οποίες είναι μακροπρόθεσμες επενδύσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στο σημαντικό ρόλο των περιφερειακών αερολιμένων και των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών ως μέρος της προσέγγισης συνδυασμένων μεταφορών για την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών. Η Επιτροπή θα πρέπει ιδίως να λάβει υπόψη το δυναμικό επενδύσεων σε διαπεριφερειακές αεροπορικές υπηρεσίες «από σημείο σε σημείο» συμπληρωματικά προς την ανάπτυξη των σιδηροδρομικών δικτύων υψηλής ταχύτητας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

10. Η ύπαρξη περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών, και ιδίως υπηρεσιών χαμηλού κόστους, παρεχόμενων από περιφερειακούς αερολιμένες βελτιώνει την πρόσβαση στην παγκόσμια οικονομία. Ο παράγοντας αυτός, σε συνδυασμό με το χαμηλότερο εργατικό κόστος και το κόστος υποδομής που συνδέεται με τις πιο απόκεντρες περιφέρειες, μπορεί να ενθαρρύνει την επιχειρηματική κοινότητα να εντοπίσει νέες οικονομικές επενδύσεις στην περιφέρεια. Οι υπάρχουσες επιχειρήσεις της περιφέρειας θα μπορούσαν να αναπτύξουν το μερίδιο αγοράς τους αν ήταν σε θέση να έχουν πρόσβαση σε άλλα μέρη του κράτους μέλους, της ΕΕ και του υπόλοιπου κόσμου.

11. Ο συνολικός οικονομικός αντίκτυπος που μπορεί να έχει η ανάπτυξη των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών που παρέχονται από περιφερειακούς αερολιμένες πρέπει να εξεταστεί με βάση τις ακόλουθες τέσσερις υποκατηγορίες:

- Άμεσος αντίκτυπος: απασχόληση και εισόδημα που συνδέονται εξ ολοκλήρου ή σε μεγάλο βαθμό με τη λειτουργία του αερολιμένα·
- Έμμεσος αντίκτυπος: απασχόληση και εισόδημα που δημιουργούνται στην οικονομία της υπό μελέτη περιοχής στην αλυσίδα των προμηθευτών αγαθών και υπηρεσιών·
- Συνακόλουθος αντίκτυπος: απασχόληση και εισόδημα που δημιουργούνται στην οικονομία της περιοχής ως αποτέλεσμα της κατανάλωσης των εισοδημάτων αυτών των άμεσων και έμμεσων εργαζομένων·
- Καταλυτικός αντίκτυπος: εργοδότες και εισόδημα που δημιουργούνται στην περιφερειακή οικονομία μέσω του ευρύτερου ρόλου του αερολιμένα στη βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και στην προσέλκυση οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως εισερχόμενες επενδύσεις και εισερχόμενος τουρισμός.

12. Η βελτιωμένη πρόσβαση στις ευρωπαϊκές και τις διεθνείς αγορές που είναι σε θέση να παράσχει ένας περιφερειακός αερολιμένας μπορεί να συμβάλει στη συγκράτηση του εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού σε μια περιφέρεια. Η ανάπτυξη των διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών χαμηλού κόστους όταν βασίζονται σε περιφερειακό αερολιμένα μπορεί να δημιουργήσει πρόσθετες θέσεις απασχόλησης και ευκαιρίες κατάρτισης σε τοπικό επίπεδο και εντός της περιφέρειας στο σύνολό της. Ειδικότερα, η εγκατάσταση των μηχανολογικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υποστήριξης σε περιφερειακό αερολιμένα θα αυξήσει, εντός της περιφέρειας, τις ανάγκες καλά καταρτισμένων μηχανικών και τεχνικών ικανών να υποστηρίξουν τη βιομηχανία αεροπλοΐας. Η επακόλουθη αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης εντός της περιφέρειας μειώνει την ανάγκη στήριξης από το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας ενώ παράλληλα αυξάνει τη δημιουργία πλούτου. Επιπλέον, οι αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους μπορούν να συμβάλουν στη διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων, στην άρση του εποχικού τους χαρακτήρα και στην προώθηση τους με αποτέλεσμα να βελτιωθεί η ποιότητα της προσφοράς και συνεπώς της ικανότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

13. Η ανάπτυξη των αεροπορικών υπηρεσιών χαμηλού κόστους που παρέχουν διαπεριφερειακές αεροπορικές υπηρεσίες «από σημείο σε σημείο» από περιφερειακούς αερολιμένες μπορεί να λειτουργήσει ως αποτελεσματικός καταλύτης στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη σύμφωνα με τους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους του περιφερειακού πλαισίου της Επιτροπής για την εδαφική ανάπτυξη. Η ανάπτυξη του δικτύου διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών χαμηλού κόστους «από σημείο σε σημείο» που παρέχονται από περιφερειακούς αερολιμένες μπορεί να είναι καθοριστικός παράγοντας για την αύξηση της συνολικής ανταγωνιστικότητας των περιφερειών και, συνακόλουθα, της ΕΕ.

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

14. Οι μικρότεροι περιφερειακοί αερολιμένες είναι πιθανό να χρειαστούν χρηματοδότηση από το δημόσιο τομέα για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών και των επενδύσεων σε νέα υποδομή. Μπορούν, ωστόσο, να λειτουργήσουν ως βάση των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών που βελτιώνουν τα γενικά επίπεδα προσβασιμότητας στις πιο απόκεντρες περιφέρειες, γεγονός το οποίο με τη σειρά του δημιουργεί σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη στην περιφέρεια την οποία εξυπηρετούν.

15. Είναι ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα στο ρόλο δημόσιας υπηρεσίας των διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών χαμηλού κόστους «από σημείο σε σημείο» που παρέχονται από αυτούς τους αερολιμένες οι οποίοι συνδέουν την περιφέρεια με την υπόλοιπη ΕΕ και τον κόσμο.

16. Οι επενδύσεις του δημόσιου τομέα πρέπει να πραγματοποιούνται μέσω στοχοθετημένης προσέγγισης για την παροχή υποδομής και υπηρεσιών που να δίνουν στους πολίτες τη δυνατότητα αξιοποίησης των δυνατοτήτων τους βελτιώνοντας την οικονομική ανταγωνιστικότητα των περιφερειών.

17. Η χρήση των επενδύσεων του δημόσιου τομέα για τη διασφάλιση πιο ισόρροπης κατανομής της οικονομικής δραστηριότητας στην ΕΕ συνάδει με τους στόχους της περιφερειακής πολιτικής της Επιτροπής, ήτοι την επίτευξη πιο βιώσιμου μοντέλου ανάπτυξης με τη μείωση της πίεσης που προκαλείται από την υπερβολική συγκέντρωση και συμφόρηση του συστήματος μεταφορών.

18. Οποιοσδήποτε προβληματισμός για το ρόλο των επενδύσεων του δημόσιου τομέα πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτος ώστε να αντανάκλα τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης στις μεμονωμένες περιφέρειες της ΕΕ και τις συγκεκριμένες οικονομικές και χωρικές προτεραιότητες μιας μεμονωμένης περιφέρειας όπως έχουν καθοριστεί από τις συναφείς περιφερειακές και τοπικές αρχές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

19. Είναι ανάγκη να αναγνωριστεί ότι είναι προς το δημόσιο συμφέρον να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί το δίκτυο των περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από αερομεταφορείς χαμηλού κόστους, που παρέχονται από περιφερειακούς αερολιμένες. Προσεκτικά στοχοθετημένες επενδύσεις του δημόσιου τομέα μπορούν να παράσχουν μέτριες επενδύσεις επαναδραστηριοποίησης της οικονομίας οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικά οφέλη για την τοπική και την περιφερειακή οικονομία. Η έλλειψη επενδύσεων του δημόσιου τομέα υπό τις συνθήκες αυτές μπορεί να καταλήξει στην απώλεια ευκαιριών να ενεργήσουν οι διαπεριφερειακές αεροπορικές υπηρεσίες ως καταλύτης για την επίτευξη εδαφικής συνοχής και μεγαλύτερης οικονομικής ανταγωνιστικότητας. Το πλαίσιο για τη χρήση των επενδύσεων του δημόσιου τομέα πρέπει συνεπώς να λάβει δόντως υπόψη τα ευρύτερα προγράμματα δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, ανάπτυξης, κοινωνικής ένταξης, περιβαλλοντικής και περιφερειακής και τοπικής οικονομικής ανάπτυξης σε μια περιφέρεια.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

20. Οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να είναι αρκετά σαφείς σχετικά με τον τρόπο που θα ερμηνεύσει η Επιτροπή τους ευρωπαϊκούς κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να δοθεί στις περιφερειακές και τοπικές αρχές η απαραίτητη καθοδήγηση για την εποικοδομητική χρησιμοποίηση των επενδύσεων του δημόσιου τομέα με σκοπό τη στήριξη της πλήρους αξιοποίησης του δυναμικού που έχουν οι περιφερειακοί αερολιμένες και οι αεροπορικές υπηρεσίες χαμηλού κόστους να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της περιφερειακής πολιτικής της Επιτροπής.

21. Οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να καταρτιστούν από την Επιτροπή κατόπιν εκτενέστατης διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των περιφερειακών και τοπικών αρχών.

22. Οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται την αρχή της περιφερειακής πολυμορφίας. Πρέπει να αντανακλούν τα διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ύπαρξη φυσικών μειονεκτημάτων στην περιφέρεια στην οποία επιδιώκεται να αναληφθεί δράση, καθώς και το βαθμό ανάπτυξης των υπολοίπων υφιστάμενων μέσων μεταφοράς σε αυτήν και τον περιφερειακό χαρακτήρα και την εξάρτηση από τα μεγάλα αεροδρόμια. Πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα στις περιφερειακές και τοπικές αρχές να αναγνωρίσουν την περιφερειακή σημασία ορισμένων υποδομών αερολιμένα και περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών όταν αυτές συνάδουν με τις συγκεκριμένες οικονομικές και χωρικές προτεραιότητες που έχουν καθορίσει οι οικείες αρχές.

23. Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν πρέπει να περιλαμβάνουν αυστηρά ή άκαμπτα εφαρμοσμένα όρια αλλά πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα στις περιφερειακές και τοπικές αρχές να αξιολογούν τα οφέλη των επενδύσεων του δημόσιου τομέα κατά περίπτωση.

24. Πρέπει να προβλέπουν τη ορίζουν σαφώς ότι η στήριξη της παροχής περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών από επενδύσεις

του δημοσίου τομέα, εξαρτάται αποκλειστικά από την ανοικτή πρόσβαση όλων των αερομεταφορέων στις επενδύσεις και διατίθεται με βάση εκ των προτέρων θεσπισμένα κριτήρια. Οι κατευθυντήριες γραμμές Τα κριτήρια αυτά πρέπει να αναγνωρίζουν συμπεριλαμβάνουν το ιδιαίτερο όφελος για τις περιφερειακές οικονομίες που απορρέει από την ανάπτυξη νέων διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών χαμηλού κόστους που λειτουργούν ως καταλύτης για τις επενδύσεις στις περιφέρειες.

25. Πρέπει να επιτρέπουν στις επενδύσεις του δημόσιου τομέα να συμβάλουν σημαντικά στα έξοδα εκκίνησης, συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών στοχοθετημένων εκστρατειών εμπορευματοποίησης χρηματοδοτούμενων από έσοδα εκ των τοπικών φόρων, τα οποία συνδέονται με την εγκατάσταση τέτοιων υπηρεσιών.

26. Οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να προβλέπουν την ανάπτυξη ή παροχή πρόσθετης υποδομής αερολιμένα από επενδύσεις του δημόσιου τομέα όπου αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να στηριχθεί η ανάπτυξη νέων περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών.

27. Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν πρέπει να περιορίζονται, στην εφαρμογή τους, σε απλές αρχές της οικονομίας της αγοράς αλλά πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ευρύτερες πτυχές κοινωνικής, περιβαλλοντικής και εδαφικής ανάπτυξης που προκύπτουν από την ανάπτυξη νέων περιφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από αερομεταφορείς χαμηλού κόστους.

28. Οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη των περιφερειακών αερολιμένων και των διαπεριφερειακών αεροπορικών υπηρεσιών ως μέρος των ευρύτερων διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών.

29. Οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να περιλαμβάνουν την απαίτηση προγραμματισμού των επενδύσεων σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, ούτως ώστε η ανάπτυξη να ικανοποιεί τις σημερινές ανάγκες χωρίς να διακυβεύει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: Έκσυγχρονισμός της κοινωνικής προστασίας για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, μια εκτενής προσέγγιση για την ανταμοιβή της εργασίας

(2004/C 318/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: Έκσυγχρονισμός της κοινωνικής προστασίας για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, μια εκτενής προσέγγιση για την ανταμοιβή της εργασίας (COM(2004) 842 τελικό)

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 5ης Ιανουαρίου 2004, να ζητήσει τη γνώμη της σχετικά με την εν λόγω ανακοίνωση σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 26ης Σεπτεμβρίου 2003, να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και κοινωνική πολιτική» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών (CdR 15/2003 τελικό ⁽¹⁾) σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Απολογισμός πέντε ετών ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση» (COM(2002) 416 τελικό) και με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Το μέλλον της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση (ΕΣΑ): Μια στρατηγική για την πλήρη απασχόληση και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους» (COM(2003) 6 τελικό)

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών (CdR 167/2002 τελικό ⁽²⁾) σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών — Πίνακας αποτελεσμάτων σχετικά με την υλοποίηση της ατζέντας κοινωνικής πολιτικής»

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 94/2004) που υιοθέτησε η επιτροπή «Οικονομική και κοινωνική πολιτική» στις 30 Απριλίου 2004 (εισηγητής: ο κ. Roberto Pella, Πρόεδρος του Επαρχιακού Συμβουλίου της Biella (Ιταλία — PPE),

κατά την 55η σύνοδο ολομέλειας της, της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου 2004), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Εκτιμώντας:

1.1 ότι η Επιτροπή των Περιφερειών ανέκαθεν εξέφρασε, ακόμη και σε πρόσφατες γνωμοδοτήσεις της, την ικανοποίησή της για την διαδικασία που κινήθηκε στη Λισσαβόνα, η οποία αναγνώρισε τους στενούς δεσμούς που υφίστανται μεταξύ οικονομικής πολιτικής, πολιτικής απασχόλησης και κοινωνικής πολιτικής

1.2 ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής αποτελεί σημαντική πρόοδο στον δρόμο που διανέιξε η σύνοδος κορυφής της Λισσαβόνας με σκοπό την προάσπιση της κοινωνικής διάστασης των ευρωπαϊκών πολιτικών

1.3 ότι από το έγγραφο που συνέταξε η Επιτροπή καταδεικνύεται η βούληση να επιδιωχθούν οι στόχοι που σκιαγραφούνται στην ατζέντα για την κοινωνική πολιτική, σχετικά με τους οποίους η ΕΤΠ έχει ήδη εκφράσει την ικανοποίησή της, ακόμη και στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης της προόδου που σημειώθηκε ως προς την εφαρμογή της

1.4 ότι εκτιμά το γεγονός ότι το περιεχόμενο του εγγράφου της επιτροπής είναι πλήρες και ότι χάρη σε αυτό υιοθετήθηκε μια σημαντική γενική προσέγγιση της υπό εξέταση προβληματικής

1.5 ότι εκτιμά τις προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή για την αντιμετώπιση των διαφόρων πτυχών της κοινωνικής πολιτικής και, κατ' επέκταση, για την κατάρτιση προτάσεων που να αφορούν

τους διάφορους τομείς, με όλες τις αναρίθμητες πτυχές που αυτό συνεπάγεται, καθώς και μέτρων που θα πρέπει να υιοθετηθούν σε όλα τα επίπεδα — το ευρωπαϊκό, το εθνικό, περιφερειακό και το τοπικό — προκειμένου να διασφαλισθεί ότι όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες θα έχουν ένα καλό επίπεδο ποιότητας ζωής

1.6 ότι είναι πεπεισμένη, όπως εξάλλου προκύπτει από πολυάριθμα έγγραφα της Επιτροπής, ότι είναι απαραίτητο να συσταθούν τα πλέον κατάλληλα μέσα προκειμένου να αξιοποιηθεί και να αποδώσει το ευρωπαϊκό εργατικό δυναμικό, το οποίο αποδεικνύεται ότι είναι αρκετά υψηλό

1.7 ότι αναγνωρίζει και υπογραμμίζει την προστιθέμενη αξία της ποιότητας ζωής κάθε πολίτη, η οποία προκύπτει από τη δυνατότητά του να αντλεί ικανοποίηση από την εργασία του, είτε από οικονομική άποψη, είτε από επαγγελματική άποψη

1.8 ότι εκτιμά ιδιαίτερα την αντίληψη για την κοινωνική προστασία που απορρέει από την ανακοίνωση, σύμφωνα με την οποία το σύστημα κοινωνικής προστασίας δεν έχει την έννοια να υποκαθιστά την δυνατότητα κάθε πολίτη να είναι υπεύθυνος για την ποιότητα της ζωής του, αλλά να του παρέχει προσωρινή στήριξη, ενισχύοντάς τον ώστε να μπορεί να αποκτήσει εκ νέου εμπιστοσύνη στον εαυτό του και δημιουργώντας τις κατάλληλες κοινωνικές συνθήκες ώστε να είναι εκ νέου σε θέση να αναλάβει πλήρως, το συντομότερο δυνατό, τον ρόλο του ευρωπαίου πολίτη και να αποφευχθεί, με τον τρόπο αυτό, το ενδεχόμενο παραμονής του σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού

⁽¹⁾ EE C 244 της 10.10.2003, σ. 46.

⁽²⁾ EE C 66 της 19.3.2003, σ. 1.

1.9 ότι υπογραμμίζει, σε συμφωνία με την Επιτροπή, την ανάγκη να προληφθεί η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός των πλέον αδύναμων ομάδων του πληθυσμού μέσω αποτελεσματικών μέτρων πρόληψης και αποκατάστασης

1.10 ότι συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι για να μπορεί ο ευρωπαίος πολίτης να εξασφαλίζει μία εργασία που να του παρέχει ικανοποίηση έχει θεμελιώδη σημασία να υπάρχουν διαθέσιμες υπηρεσίες προς τον πολίτη, ιδιαίτερα δε αυτές που παρέχουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, όπως είναι οι υπηρεσίες φύλαξης ανηλίκων και οι υπηρεσίες παροχής βοήθειας στους ηλικιωμένους·

1.11 ότι εκτιμά ιδιαίτερα το γεγονός ότι υπογραμμίστηκε η ανάγκη να αναπτυχθούν υπηρεσίες για τους ηλικιωμένους και ότι, εξάλλου, υποστηρίζει ότι είναι σκόπιμο να τονιστεί ότι οι υπηρεσίες αυτές δεν πρέπει να περιορίζονται αποκλειστικά σε υπηρεσίες υποδοχής έξω από την οικογένεια, δεδομένου ότι, με βάση εμπειρίες που αποκομίστηκαν σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, οι πλέον χρήσιμες υπηρεσίες και αυτές που μπορούν να συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας διαβίωσης των ηλικιωμένων και της οικογένειάς τους φαίνεται να είναι οι υπηρεσίες που παρέχονται κατ' οίκον

1.12 ότι αποδέχεται τον λόγο για τον οποίο δεν γίνεται νύξη στο έγγραφο για τις υποψήφιες χώρες, ο οποίος είναι ότι για την σύνταξη του εγγράφου η Επιτροπή έκανε χρήση ερωτηματολογίων τα οποία διαβίβαστηκαν μεν και στις υποψήφιες χώρες, δυστυχώς όμως δεν επεστράφησαν πλήρως συμπληρωμένα και συνεπώς οι απαντήσεις τους δεν μπόρεσαν να συμπεριληφθούν στην αξιολόγηση των διαφόρων στρατηγικών που υιοθετήθηκαν για την προώθηση της απασχόλησης.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 Σε ό,τι αφορά τα μέτρα αποκατάστασης για τα οποία κάνει λόγο η Επιτροπή, και πιο συγκεκριμένα σε ό,τι αφορά τα μέτρα που αποβλέπουν στην επανένταξη στον κόσμο της εργασίας των κοινωνικά αδύναμων ομάδων, όπως είναι π.χ. τα άτομα με αναπηρία, παρατηρεί ότι πρόκειται για παρεμβάσεις καθαρά κοινωνικού χαρακτήρα και όχι μόνον ιατρικού, όπως αντίθετα φαίνεται να είναι η πρόθεση της ανακοίνωσης της Επιτροπής. Πράγματι, σε πολλές περιπτώσεις εκείνο που εμποδίζει την επανένταξη στην αγορά εργασίας δεν είναι πάντα ιατρικά αίτια, αντικειμενικά φυσικά εμπόδια, αλλά και κυρίως αίτια καθαρά ψυχολογικού χαρακτήρα. Συνεπώς, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε δώσει μεγαλύτερη έμφαση, και μάλιστα όχι μόνον στα συμπεράσματα, στον ρόλο που οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σε ό,τι αφορά την εφαρμογή, στις περιπτώσεις αυτές, πιο μεγάλων κοινωνικών παρεμβάσεων, οι οποίες φυσικά θα πρέπει να συνδυάζονται με παρεμβάσεις με σαφή στόχο την αποκατάσταση, με την ιατρική έννοια του όρου, οι οποίες θα πρέπει τίθενται σε εφαρμογή στο κρατικό κυρίως επίπεδο.

2.2 Θεωρεί ότι είναι αναγκαίο, πράγμα που έχει ήδη καταδειχθεί σε άλλες γνωμοδοτήσεις, να εξορθολογιστούν και να συντονιστούν οι παρεμβάσεις που προβλέπονται στον τομέα της κοινωνικής προστασίας με τις παρεμβάσεις που σχετίζονται με την οικονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης, και να προβλέπεται πάντοτε η διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές καθώς και η συμμετοχή τους, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν τους

συνομιλητές που μπορούν να προσεγγίσουν ευκολότερα τις πλέον αδύναμες ομάδες του πληθυσμού.

2.3 Καλεί την Επιτροπή να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στον ρόλο των ΜΚΟ, για τις οποίες δεν γίνεται μεν λόγος στην ανακοίνωση, είναι ωστόσο απαραίτητοι συνεργάτες των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς παρέχουν σαφείς απαντήσεις στα προβλήματα κοινωνικού χαρακτήρα, κυρίως προσφέροντας συχνά στους πολίτες που απειλούνται με αποκλεισμό ευκαιρίες να αποκτήσουν εκ νέου επαφή με τον κόσμο της εργασίας, ακόμη και μέσω των ιδίων των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

2.4 Συνιστά στην Επιτροπή να εξακολουθήσει να λαμβάνει πάντοτε υπόψη, όπως έκανε ήδη στο έγγραφο που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης, τα καίρια σημεία που αναφέρθηκαν σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής προστασίας, στόχους που αναγνωρίζει το ίδιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: ποιότητα της εργασίας, ασφάλεια των συστημάτων συνταξιοδότησης, κοινωνική ένταξη, προστασία της υγείας.

2.5 Λαμβάνοντας υπόψη την τρίτη έκθεση για την Κοινωνική και Οικονομική Συνοχή, που υποβλήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 18 Φεβρουαρίου 2004, στην οποία αναφέρεται ότι «ιδιαίτερα γεωγραφικά ή φυσικά μειονεκτήματα μπορούν να επιτείνουν τα προβλήματα ανάπτυξης, κυρίως στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ένωσης και σε πολλές νησιωτικές περιοχές», θα επιχειρήσει να αντιμετωπίσει τα μειονεκτήματα αυτά με την υποστήριξη ή την καθιέρωση μέτρων όπως η παροχή εκπαίδευσης και κινήτρων προς τις νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιφέρειες προκειμένου να εκσυγχρονίσουν την κοινωνική προστασία για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας για τους πολίτες τους, ιδιαίτερα δε εκείνους που δυσκολεύονται να εξεύρουν εργασία μακριά από τον τόπο όπου γεννήθηκαν.

2.6 Διατυπώνει εκ νέου την πεποίθησή της ότι η απαίτηση να προσεγγίσει η Ευρώπη περισσότερο τους πολίτες και να είναι πιο δημοκρατική και πιο διαφανής καθιστά επιβεβλημένη την στενότερη συμμετοχή αφενός των τοπικών και περιφερειακών αρχών και αφετέρου της κοινωνίας των πολιτών, ακόμη και μέσω των ΜΚΟ, κατά την κατάρτιση, εφαρμογή και αξιολόγηση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης.

2.7 Επαναλαμβάνει σχετικά με την υπό εξέταση ανακοίνωση τα όσα έχει αναφέρει στη γνωμοδότησή της (CdR 15/2003) για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Απολογισμός πέντε ετών ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση» (COM(2002) 416 τελικό) και την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Το μέλλον της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση (ΕΣΑ): Μια στρατηγική για την πλήρη απασχόληση και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους» (COM(2003) 6 τελικό), ότι δηλαδή:

— οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως φορείς παροχής κοινωνικών, εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών υπηρεσιών που στηρίζουν την απασχόληση, ως φορείς ανάπτυξης της τοπικής αγοράς εργασίας και νέων ευκαιριών εργασίας αλλά και ως εργοδότες

- επηρεάζουν με πολλούς τρόπους τις προϋποθέσεις εισόδου στην αγορά εργασίας των νέων, των γυναικών, των μεταναστών και των ηλικιωμένων, και προωθούν την ισότητα των ευκαιριών στην αγορά εργασίας
- ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών είναι συχνά καθοριστικής σημασίας για την ένταξη των ομάδων που βρίσκονται έξω από την αγορά εργασίας
- το υψηλό ποσοστό απασχόλησης είναι βασικός στόχος της τοπικής αναπτυξιακής πολιτικής και βασική προϋπόθεση διατήρησης των υπηρεσιών
- η σύμπραξη δημόσιου τομέα, επιχειρήσεων, φορέων της κοινωνικής οικονομίας και ΜΚΟ έχει ιδιαίτερη σημασία για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, την εμφάνιση νέου κοινωνικού κεφαλαίου καθώς και για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας, και, συνεπώς, μπορεί να συμβάλει στο να καταστεί η αγορά εργασίας πιο ελκυστική ακόμη και για τους πολίτες εκείνους που απειλούνται με αποκλεισμό από αυτήν.

2.8 Καλεί την Επιτροπή να δίνει πάντοτε έμφαση, στο πλαίσιο ανακοινώσεων που ενδεχομένως θα αφορούν προβληματικές σχετικές με την ανάγκη να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία στην εργασία, στην απαίτηση να υποστηρίζονται οι εργαζόμενοι που αποφασίζουν να ακολουθήσουν νέο επαγγελματικό προσανατολισμό· χωρίς τα κατάλληλα μέτρα κοινωνικής προστασίας τίθεται σε κίνδυνο ακόμη

και η ίδια η ευελιξία του κόσμου της εργασίας, η οποία είναι, εξάλλου, πλέον απαραίτητη λόγω των φαινομένων που χαρακτηρίζουν την παγκόσμια αγορά.

2.9 Φρονεί ότι η βασική οικονομική ασφάλεια είναι σημαντική τόσο για τους χαμηλόμισθους εργαζόμενους όσο και για τους εργαζόμενους που κατέχουν θέσεις ενδιάμεσων και υψηλών ευθυνών. Εξάλλου, η στήριξη πρέπει να εστιάζεται στην κατάρτιση και την αναπροσαρμογή των επαγγελματικών τους ικανοτήτων.

2.10 Σημειώνει ότι στα συστήματα κοινωνικής προστασίας, ειδικότερα στα συστήματα οικονομικής φύσης, πρέπει να εμπλέκονται οι εργοδότες οι οποίοι βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση να παρακολουθούν μεμονωμένες περιπτώσεις και, κατά συνέπεια, είναι καταλληλότεροι για την εφαρμογή μέτρων με στόχο να ενθαρρύνουν την επανένταξη στην εργασία ατόμων όπως, π.χ., αναπήρων εργαζομένων και, ενδεχομένως, να τους βοηθούν να ξεύρουν νέα απασχόληση στην ίδια ή σε άλλη επιχείρηση.

2.11 Συνιστά τα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε, ενώ θα διατηρείται η πλήρης νομοθετική αυτονομία κάθε κράτους μέλους σε ό,τι αφορά τις κοινωνικές πολιτικές, τα κράτη μέλη της ΕΕ θα αποκτήσουν συνείδηση της σημασίας των κατευθυντήριων γραμμών που προτείνει η Επιτροπή στα συμπεράσματα της ανακοίνωσης και του στρατηγικού ρόλου που έχουν διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές.

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τον δεύτερο γύρο της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL που αφορά τη διακρατική συνεργασία για την προαγωγή νέων μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων πάσης φύσεως σε σχέση με την αγορά εργασίας «Ελεύθερη κυκλοφορία καλών ιδεών»

(2004/C 318/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τον δεύτερο γύρο της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL που αφορά τη διακρατική συνεργασία για την προαγωγή νέων μεθόδων καταπολέμησης των διακρίσεων και ανισοτήτων πάσης φύσεως σε σχέση με την αγορά εργασίας «Ελεύθερη κυκλοφορία καλών ιδεών» (COM(2003) 840 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 5 Ιανουαρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της για αυτό το θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της στις 6 Νοεμβρίου 2003 να αναθέσει την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική»,

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 96/2004 rev. 1) που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» στις 30 Απριλίου 2004 (εισηγητής: ο κ. Peter Moore, Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Sheffield (UK/ELDR)),

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της, της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Παρατηρήσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών:

1.1 Θεωρεί ότι η πρωτοβουλία EQUAL είναι ένα από τα πιο σημαντικά μέσα για την παραγωγή και τη διάδοση καινοτομιών στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής.

1.2 Τονίζει ότι οι τοπικές αρχές υποστήριξαν έντονα την πρωτοβουλία EQUAL από την έναρξή της, καθώς αποτελεί σημαντική ευκαιρία για τη βελτίωση και την περαιτέρω ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση στο τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές επικροτούν επίσης την προσέγγιση της σύμπραξης, στην οποία βασίζεται η πρωτοβουλία, επειδή η προσέγγιση αυτή συνάδει προς τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης.

1.3 Φρονεί ότι η ενσωμάτωση καινοτόμων τεχνολογιών στις πολιτικές και η ανάπτυξη πρακτικών προσεγγίσεων και μακροπρόθεσμων δεξιοτήτων θα πρέπει να αποτελούν βασικούς στόχους. Πιστεύει ότι τα αποτελέσματα δεν θα πρέπει να είναι απομονωμένα από τις διαδεδομένες πρακτικές, αλλά θα πρέπει να συνδεθούν μαζί τους, προκειμένου να τους προσθέσουν νέες διαστάσεις και να τους αυξήσουν την αποτελεσματικότητα. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να βοηθήσουν στην ενσωμάτωση των νέων πρακτικών στα τοπικά συστήματα παροχής υπηρεσιών και στα τοπικά δίκτυα πολιτικής.

1.4 Τονίζει ότι το ζήτημα των πληθυσμών Ρομ έχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα και σημασία για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Μετά τη διεύρυνση οι Ρομ θα αποτελούν τη μεγαλύτερη διακεκριμένη εθνοτική μειονοτική ομάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρά τα 700 έτη της ιστορικής τους ζωής στην επικράτεια της ΕΕ, οι Ρομ παραμένουν ίσως μία από τις ομάδες που υφίστανται τις περισσότερες διακρίσεις μεταξύ όλων των Ευρωπαίων πολιτών. Οι

τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση των ζητημάτων που αντιμετωπίζει ο πληθυσμός Ρομ, γεγονός που έχει αναγνωριστεί από τους ίδιους τους εκπροσώπους των ευρωπαϊκών οργανώσεων των Ρομ.

1.5 Τονίζει επίσης το σημαντικό φαινόμενο της σωματεμπορίας παιδιών και γυναικών. Πιστεύει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην προαγωγή της ευημερίας της κοινότητας και έχουν χρέος να συμμετέχουν στην αντιμετώπιση των προσωπικών (π.χ. παροχή βοήθειας στα θύματα) και των κοινωνικών (π.χ. πρόληψη της εγκληματικότητας) συνεπειών της σωματεμπορίας και της συναφούς πτυχής της σεξουαλικής βιομηχανίας. Επί τούτου, επαναλαμβάνει ότι απαιτείται να παρασχεθούν στις εν λόγω αρχές οι δέουσες πιστώσεις και τα αναγκαία μέσα.

1.6 Πιστεύει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να θεωρούνται βασικοί εταίροι στην εφαρμογή της πρωτοβουλίας EQUAL και στην ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της στον κεντρικό κορμό των πολιτικών.

2. Συστάσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών:

2.1 Επικροτεί την εισαγωγή μιας διαδικασίας επιβεβαίωσης πριν από την Ενέργεια 2. Συνιστά να ολοκληρωθούν με τον ίδιο τρόπο και οι δραστηριότητες της Ενέργειας 3 (διάδοση και ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων), προκειμένου να μπορούν να αντιμετωπιστούν πιο εύκολα τα προβλήματα εξεύρεσης συνδυασμένης χρηματοδότησης, καθώς οι δραστηριότητες της Ενέργειας 3, αυτές καθαυτές, δεν έχουν πολλούς από τους τύπους των αποτελεσμάτων που αναζητούν γενικά οι χρηματοδότες (δηλ. άμεση στήριξη των δραστηριοτήτων των δικαιούχων).

2.2 Επικροτεί την ευκαιρία να διευρυνθούν οι συμπράξεις, ώστε να καταστεί δυνατή η συνεργασία με τα εντασσόμενα κράτη, διότι οι δημοσιονομικοί κανονισμοί εμποδίζουν μερικές από τις σχετικές δυνατότητες στον πρώτο γύρο.

2.3 Φρονεί ότι, κατά τον μεγαλύτερο πειραματισμό τους στους τομείς της προστασίας έναντι της ανεργίας, της ποιότητας της απασχόλησης και της άμεσης δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, οι αναπτυξιακές συμπράξεις θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν τις εμπειρίες και τις ενδεχόμενες ορθές πρακτικές του πρώτου γύρου — ιδίως τα ενδεχόμενα διδάγματα που αποκομίστηκαν όπου οι προσεγγίσεις δεν ήταν επιτυχείς.

2.4 Τονίζει τη σημασία της διατήρησης των εργαζομένων στην εργασία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα — επικροτείται η αναγνώριση αυτού του γεγονότος από την Επιτροπή ενόψει της γήρανσης των πληθυσμών γενικά, αλλά και σε σχέση με τις περιοχές με παράδοση στη βαριά βιομηχανία, όπου πολλοί εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας χρειάστηκε ή χρειάζεται ακόμη να καταρτιστούν εκ νέου για να εξασφαλίσουν απασχόληση στον τομέα των υπηρεσιών και άλλους κλάδους.

2.5 Πιστεύει πως είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι είναι δύσκολο να πειστούν οι εργοδότες να προωθήσουν την πολυμορφία, αλλά ενθαρρύνει τη διδαχή από τις βέλτιστες πρακτικές που αναπτύχθηκαν στα διάφορα κράτη μέλη κατά τον πρώτο γύρο.

2.6 Επικροτεί τη στήριξη που θα χορηγηθεί για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες των Ρομ και τα θύματα της σωματεμπορίας και πιστεύει ότι αυτές και άλλες νέες προκλήσεις για το σύνολο της ΕΕ θα πρέπει να αντιμετωπιστούν στο κατάλληλο τοπικό, περιφερειακό και εθνικό πλαίσιο και ότι δεν επηρεάζουν αρνητικά τις άλλες ομάδες που χρειάζεται ενδεχομένως να αποτελέσουν αντικείμενο στοχοθέτησης.

2.7 Πιστεύει ότι είναι σημαντικό να τηρήσουν όλες οι χώρες το ίδιο χρονοδιάγραμμα, ώστε να διευκολυνθεί η σύσταση διακρατικών συμπράξεων την κατάλληλη στιγμή, με ταυτόχρονη έναρξη των περιόδων εφαρμογής τους, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελε-

σματικότητα των συμπράξεων. Αυτό δεν συνέβαινε στον πρώτο γύρο. Η ΕΤΠ επικροτεί την ανανέωση της δήλωσης της Επιτροπής για τη σημασία αυτής της πτυχής.

2.8 Επικροτεί την ευκαιρία να αξιοποιηθεί η δραστηριότητα των ομάδων των θεματικών δικτύων σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο στον δεύτερο γύρο και προσδοκά ότι η Επιτροπή θα δει περισσότερα οφέλη και αυξημένο αντίκτυπο από αυτή τη δραστηριότητα. Η έννοια των ομάδων των θεματικών δικτύων αναπτύχθηκε με αρκετά αργό ρυθμό κατά τη διάρκεια του πρώτου γύρου. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν έντονο ρόλο στη στήριξη της συμμετοχής των αναπτυξιακών συμπράξεων σε τέτοια δίκτυα, μεταξύ άλλων με τη δραστηριοποίησή τους στον εντοπισμό των κατάλληλων ανθρώπων και πολιτικών που θα μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπο του πειραματικού έργου των συμπράξεων. Θα ήταν χρήσιμο να υπάρχει μεγαλύτερη ολοκλήρωση ανάμεσα στις ομάδες των θεματικών δικτύων και στους υπευθύνους για την εκπόνηση των εθνικών και των ευρωπαϊκών εγγράφων που αφορούν την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση και την πολιτική για την κοινωνική ενσωμάτωση. Αυτό θα διευκόλυνε την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στον κεντρικό κορμό των πολιτικών, η οποία προσδιορίζεται ως πρόκληση.

2.9 Επικροτεί τις προτάσεις για την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στον κεντρικό κορμό των πολιτικών, η οποία θα εξασφαλίσει τη διαβίβαση των αποτελεσμάτων της πρωτοβουλίας EQUAL στους υπευθύνους για τη χάραξη των πολιτικών και στα προγράμματα των στόχων 1, 2 και 3, και συνιστά να καθιερωθεί επίσημα η συμμετοχή των ομάδων των θεματικών δικτύων σ' αυτήν την ενέργεια.

2.10 Θεωρεί σημαντικό να μην χαθούν τα οφέλη της διακρατικής συνεργασίας στο πεδίο της απασχόλησης μετά το 2006 και γι' αυτό συνιστά να συμπεριληφθεί ένα διακρατικό στοιχείο στις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα προγράμματα του ΕΚΤ που θα αντικαταστήσουν τα τρέχοντα (όπως επίσης στο περιφερειακό πρόγραμμα του ΕΤΠΑ).

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, της Ευρωπαϊκής Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την προώθηση των συνεταιριστικών εταιρειών στην Ευρώπη

(2004/C 318/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την προώθηση των συνεταιριστικών εταιρειών στην Ευρώπη (COM(2004) 18 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 23ης Φεβρουαρίου 2004, να ζητήσει από την ΕΤΠ την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της ΣΕΚ,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 19ης Ιουνίου 2004, να αναθέσει στην επιτροπή «Οικονομική και κοινωνική συνοχή» την επεξεργασία της σχετικής γνωμοδότησης,

έχοντας υπόψη ότι η μορφή του συνεταιρισμού στην ευρωπαϊκή επιχείρηση δεν έχει ληφθεί επαρκώς υπόψη στην ευρωπαϊκή πολιτική για τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες υπηρεσίες στήριξης των συνεταιρισμών, ιδιαίτερα όσον αφορά τη δημιουργία νέων συνεταιρισμών σε νέους τομείς,

έχοντας υπόψη ότι για την επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας πρέπει να προωθηθούν και να υποστηριχθούν ισόρροπα όλες οι επιχειρηματικές δραστηριότητες,

έχοντας υπόψη ότι οι συνεταιρισμοί αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της ευρωπαϊκής κοινωνίας και σημαντικό παράγοντα για την επίλυση πολλών οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων της ΕΕ,

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 97/2004) που υιοθέτησε η επιτροπή «Οικονομική και κοινωνική συνοχή» στις 30 Ιουνίου 2004 (εισηγήτρια: η κα Irma Pellinen, Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου του Haukiryudas και μέλος του περιφερειακού συμβουλίου της Βόρειας Οστροβοθνίας (FIN/PES)),

κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της, της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου 2004), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση

1 Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 Εκφράζει την ικανοποίησή της για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προώθηση των συνεταιριστικών εταιρειών στη Ευρώπη, με την οποία επιδιώκεται η προώθηση της δημιουργίας συνεταιρισμών παντού στην Ευρώπη. Η ανακοίνωση αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση της προβολής των συνεταιρισμών καθώς και στην περαιτέρω κατανόηση των χαρακτηριστικών τους. Η γνώση της λειτουργίας των συνεταιρισμών καθώς και η περαιτέρω ανάπτυξη της νομοθεσίας που τους διέπει, η διατήρηση και η βελτίωση της θέσης και της συμβολής τους στην απασχόληση, εξυπηρετούν την επίτευξη των στόχων της Κοινότητας.

1.2 Συμφωνεί με την ιδέα της Επιτροπής να αναπτυχθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων καθώς και η θέση τους στην αγορά, ώστε να παρέχουν υπηρεσίες υψηλού επιπέδου στα μέλη-πελάτες τους, ιδιαίτερα δε τοπικές υπηρεσίες στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας για παράδειγμα. Η συμβολή των συνεταιρισμών των εργαζομένων είναι σημαντική για την διαμόρφωση της κοινωνίας της γνώσης.

1.3 Θεωρεί σημαντικό το στόχο της Επιτροπής να αναζητήσει μέσα με τα οποία θα ενθαρρυνθούν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν τη μορφή του συνεταιρισμού για την άσκηση των εμπορικών τους δραστηριοτήτων.

1.4 Θεωρεί σημαντική την οργάνωση διαρθρωμένης ανταλλαγής πληροφοριών, την αναζήτηση των βέλτιστων πρακτικών καθώς και τη δημοσίευση σχεδίων συνεταιρισμών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

1.5 Υποστηρίζει την αναζήτηση μέσων για τη βελτίωση των στατιστικών δεδομένων για τους συνεταιρισμούς.

1.6 Υπογραμμίζει τη σημασία συμμετοχής των συνεταιρισμών σε σημαντικά προγράμματα, τα οποία αφορούν την κατάρτιση, την εκπαίδευση, τη δια βίου μάθηση, την ηλεκτρονική μάθηση και υποστηρίζει τα πανεπιστήμια και τα δευτεροβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα στη διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη διαχείριση των συνεταιρισμών.

1.7 Θεωρεί πρωταρχικής σημασίας την αναγνώριση και τη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών υποστήριξης των συνεταιρισμών.

1.8 Επισημαίνει τη σημασία χρηματοδότησης των συνεταιρισμών. Επικροτεί τη δυνατότητα της ειδικής αναφοράς των συνεταιρισμών στα χρηματοδοτικά μέσα που διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, ειδικότερα δε όσων εντάσσονται στο «Πολυετές πρόγραμμα για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις». Παράλληλα, επιδιώκεται να διασφαλιστεί η πλήρης πρόσβαση των συνεταιρισμών στα κοινοτικά προγράμματα και η πλήρης ενημέρωσή τους για τα προγράμματα αυτά.

1.9 Επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να μελετήσει τις πολιτικές και τις βέλτιστες πρακτικές καθώς και τις ρυθμίσεις που αφορούν τους συνεταιρισμούς κοινωνικού χαρακτήρα.

1.10 Παροτρύνει την Επιτροπή να προβεί σε ευρείες διαπραγματεύσεις ευρωπαϊκού επιπέδου για την εφαρμογή του κανονισμού και της οδηγίας για την Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία (ΕΣΕ) στα κράτη μέλη.

1.11 Στηρίζει το έργο της Επιτροπής και των κρατών μελών για την βελτίωση της νομοθεσίας για τους συνεταιρισμούς.

1.12 Υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες για τη διατύπωση «πρότυπων νόμων» για την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών για τους συνεταιρισμούς.

1.13 Θεωρεί σημαντικό ότι, κατά την ευρεία αξιολόγηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τους συνεταιρισμούς, είναι καθοριστικής σημασίας η απλοποίηση και η υιοθέτηση κοινών κανόνων σε ευρωπαϊκή κλίμακα όπου αυτό είναι δυνατόν.

1.14 Υπογραμμίζει τη σημασία των συνεταιρισμών των νέων κρατών μελών για την ανάπτυξη της γεωργίας με την υποστήριξη της συνεργασίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην κατάρτιση σχεδίων, στην εμπορία των προϊόντων, και στην αύξηση της παραγωγής.

2 Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 Καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν και να υποστηρίξουν όσο το δυνατόν περισσότερο τα σχέδια των διαφόρων ομάδων συμφερόντων, στόχος των οποίων είναι η αύξηση της συνειδητοποίησης των δημόσιων αρχών και των μεμονωμένων επιχειρηματιών για τις δυνατότητες δημιουργίας εταιρείας με μορφή συνεταιρισμού ή συνεταιρισμού από ομάδα μικρών επιχειρήσεων.

2.2 Κρίνει σημαντικό το γεγονός ότι η Επιτροπή εξετάζει τη δυνατότητα οργάνωσης διαρθρωμένης ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών για την άσκηση των εμπορικών δραστηριοτήτων μέσω των συνεταιρισμών. Η Επιτροπή πρέπει να επισημάνει την ανάγκη συνεργασίας των κρατών μελών με τις διάφορες ομάδες συμφερόντων για τη συγκριτική αξιολόγηση των εθνικών πολιτικών και πρακτικών.

2.3 Στηρίζει τη δοκιμή «τεχνικών δορυφορικών λογαριασμών» και άλλων δειγματοληπτικών μεθόδων, για τη συλλογή των αναγκαίων στατιστικών στοιχείων για τους συνεταιρισμούς στην Ευρώπη.

2.4 Θεωρεί σημαντικό να ληφθούν υπόψη η συμμετοχή και η επίδραση των συνεταιρισμών στα προγράμματα που αφορούν τη δια βίου μάθηση, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την ηλεκτρονική μάθηση κλπ., κυρίως δε στα διεθνή σχέδια και στα διεθνή δίκτυα εμπειρογνομosύνης τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη των βέλτιστων πρακτικών σε καινοτόμους τομείς.

2.5 Επισημαίνει τη σημασία της αναγνώρισης και διάδοσης των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών υποστήριξης των συνεταιρισμών.

2.6 Θεωρεί σημαντική τη δυνατότητα ειδικής αναφοράς για τους συνεταιρισμούς στα χρηματοδοτικά μέσα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τα οποία εντάσσονται στο πολυετές πρόγραμμα για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και τη διασφάλιση ότι οι συνεταιρισμοί θα επωφελούνται πλήρως των κοινοτικών προγραμμάτων και θα έχουν πλήρη πρόσβαση στις πληροφορίες για τα εν λόγω προγράμματα.

2.7 Παροτρύνει την Επιτροπή να υποστηρίξει τις πολιτικές, τις ορθές πρακτικές και τις ρυθμίσεις που αφορούν τους συνεταιρισμούς που έχουν κοινωνικό χαρακτήρα και σημασία για την απασχόληση στην Ευρώπη και να υποβάλλει σχετική έκθεση στα θεσμικά όργανα.

2.8 Συνιστά στην Επιτροπή να προβεί επειγόντως σε διάλογο με τα κράτη μέλη και τις αρχές τους που έχουν ως τομέα αρμοδιότητάς τους την εφαρμογή των ευρωπαϊκών ρυθμίσεων για τους συνεταιρισμούς. Στο διάλογο πρέπει πριν απ' όλα να τεθούν τα θέματα όπου τα εθνικά μέτρα είναι απαραίτητα και τα θέματα όπου εφαρμόζονται οι εθνικοί νόμοι.

2.9 υπογραμμίζει το έργο των δημόσιων αρχών, ιδιαίτερα στα νέα κράτη μέλη, με στόχο τη βελτίωση της νομοθεσίας για τους συνεταιρισμούς. Η Επιτροπή πρέπει, επίσης, να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να την ενημερώνουν και να ενημερώνονται αμοιβαία όταν σχεδιάζουν αλλαγές για τη νομοθεσία που διέπει τους συνεταιρισμούς πριν την υιοθέτηση των νέων κειμένων.

2.10 Θεωρεί σημαντική την πρόσκληση της Επιτροπής προς τις ευρωπαϊκές και εθνικές οργανώσεις συμφερόντων να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη σύνταξη «πρότυπων νόμων» και την πρόθεσή της να βοηθήσει τις οργανώσεις αυτές.

2.11 Συνιστά στην Επιτροπή να ελέγχει την εφαρμογή των ρυθμίσεων για τους συνεταιρισμούς σε ευρωπαϊκή κλίμακα και να καταγράφει τις ανάγκες τροποποίησης, ούτως ώστε πέντε έτη μετά την εφαρμογή της ρύθμισης να είναι δυνατή η απλοποίηση και η ενίσχυση της εάν χρειαστεί.

2.12 Θεωρεί σημαντικό να διασφαλίσει η Επιτροπή ότι η λειτουργία των συνεταιρισμών και άλλων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας θα συμβάλει στην ανάπτυξη της γεωργίας μέσω κοινωτικών πρωτοβουλιών.

2.13 Επισημαίνει ότι η Επιτροπή και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών πρέπει να υποστηρίξουν τις δυνατότητες που παρέχουν στους συνεταιρισμούς φορολογικές διευκολύνσεις με βάση την περιφερειακή τους ή την κοινωνική τους χρησιμότητα.

2.14 Επισημαίνει τις δυνατότητες που παρέχουν οι συνεταιρισμοί ως φορείς ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας και νέων καινοτόμων τρόπων απασχόλησης σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο.

2.15 Προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά τη σύσταση συνεταιριστικών εταιρειών (και ιδιαίτερα

εμπορικών συνεταιρισμών) στις νέες μορφές γεωργικών και αγροτικών δραστηριοτήτων, όπως η βιολογική καλλιέργεια, η υδατοκαλλιέργεια κλπ. Στις δράσεις πρέπει να συμπεριληφθεί η κατάρτιση, η διευκόλυνση, η παροχή νομικών συμβουλών, η αναγνώριση των συμμετεχόντων, κλπ.

2.16 Καλεί τους δήμους και τις περιφέρειες να λαμβάνουν περισσότερο από σήμερα υπόψη τη δράση των συνεταιρισμών κατά τη χάραξη της πολιτικής τους για την απασχόληση.

2.17 Υπενθυμίζει, ότι οι συνεταιρισμοί παρέχουν νέες δυνατότητες για τη βελτίωση της απασχόλησης, την παροχή υπηρεσιών και την αναζωογόνηση της οικονομίας απομακρυσμένων και ιδιαίτερα φτωχών περιφερειών.

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών»

(2004/C 318/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών» COM(2003) 739 τελικό — 2003/0300 (COD),

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο στις 23 Ιανουαρίου 2004, σύμφωνα με το άρθρο 175 της ΣΕΚ, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της,

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της στις 4 Νοεμβρίου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη» την κατάρτιση της εν λόγω γνωμοδότησης,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 2002, για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές και την από κοινού τήρηση των σχετικών δεσμεύσεων (2002/358/EK) ⁽¹⁾,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2002, για μηχανισμό παρακολούθησης των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου στην Κοινότητα και εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κυότο (280/2004/EK) ⁽²⁾,

έχοντας υπόψη την οδηγία 96/92/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ⁽³⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ L 130 της 15.5.2002, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 49 της 19.2.2004, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις που εξέδωσε στις 18 Σεπτεμβρίου 1997 με θέμα «Κλιματικές μεταβολές και ενέργεια» — CdR 104/1997 τελικό ⁽¹⁾— και στις 14 Μαρτίου 2002 για την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο, της σύμβασης πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος και την από κοινού ανταπόκριση στις αντιστοιχώς αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις» — CdR 458/2001 τελικό ⁽²⁾,

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε σχετικά με την «Ανακοίνωση από την Επιτροπή για το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», «Περιβάλλον 2010: το μέλλον μας, η επιλογή μας, Έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον» και την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον 2001-2010» COM(2001) 31 τελικό — CdR 36/2001 τελικό ⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

1. ότι η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας στο τελικό στάδιο έχει αποφασιστική σημασία για την προστασία του περιβάλλοντος, τον περιορισμό της ενεργειακής ζήτησης και για την υλοποίηση των στόχων που τέθηκαν στο Κυότο. Η περαιτέρω ανάπτυξη της αντίστοιχης αγοράς και των συναφών υπηρεσιών θα συμβάλει σημαντικά στην υλοποίηση του στόχου αυτού,
2. ότι οι οργανισμοί τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη πρωτοστατούν εδώ και χρόνια στην προσπάθεια για την εξοικονόμηση ενέργειας, παραδείγματος χάριν, με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη δοκιμαστική εφαρμογή «ευφυνών» ενεργειακών συστημάτων,
3. ότι υπάρχουν πάρα πολλοί οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη που δεσμεύτηκαν για την υλοποίηση των στόχων του Κυότο,
4. ότι αυτό που προέχει είναι να συνειδητοποιήσουν οι πολίτες τη σημασία που έχει η εξοικονόμηση ενέργειας, ότι οι οργανισμοί τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, επειδή ευρίσκονται πλησιέστερα στους πολίτες από οποιοδήποτε άλλο διοικητικό φορέα, μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση του στόχου αυτού και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει, κατά συνέπεια, να τους προσφέρει τα απαραίτητα περιθώρια για να πράξουν αναλόγως,

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 92/2004 rev.1) που υιοθέτησε στις 3 Μαΐου 2004 η επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» (εισηγητής: ο κ. SINNER, υπουργός ευρωπαϊκών υποθέσεων και περιφερειακών σχέσεων του Ελεύθερου Κρατιδίου της Βαυαρίας (D, EVP)),

υιοθέτησε κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 17ης Ιουνίου 2004) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 Συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ότι η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση συνιστά σημαντικό στόχο. Παράλληλα, χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να προωθήσει την περαιτέρω ανάπτυξη αγοράς για την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών. Θεωρεί δε ότι είναι απαραίτητη η ενίσχυση της αγοράς αυτής για τη μείωση των εκπομπών ρύπων και την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης.

1.2 Θεωρεί κατά βάση ότι η πρόταση οδηγίας αποτελεί ένα σωστό πρώτο βήμα για την υλοποίηση αυτού του στόχου.

1.3 Εξακολουθεί να υποστηρίζει ανεπιφύλακτα τον στόχο της προστασίας του περιβάλλοντος και την τήρηση των συνεπαγόμενων υποχρεώσεων για μείωση των εκπομπών. Στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις κοινότητες της Ένωσης εφαρμόζεται ήδη ποικιλία μέτρων, με απώτερο στόχο την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης (βλέπε σχετικά το νόμο για την εξοικονόμηση ενέργειας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ο οποίος ψηφίστηκε από το γερμανικό κοινοβούλιο την 1η Απριλίου 2004). Σε αυτά πρέπει να προστεθούν οι προσπάθειες για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς κατανάλωσης.

1.4 Είναι της άποψης ότι η προώθηση μέτρων για την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας από

τους τελικούς χρήστες και η προσφορά ενεργειακών υπηρεσιών, πρέπει να εναρμονίζεται με τις συνθήκες που επικρατούν σε αγορές προσανατολισμένες στον ανταγωνισμό. Ταυτόχρονα, θα ήθελε να τονίσει ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ενίσχυση του δημόσιου τομέα, έτσι ώστε αυτός να μπορεί να συνεχίσει να εκπληρώνει τα καθήκοντά του σε σχέση με την ποιότητα, την ασφάλεια και την πρόσβαση.

1.5 Δεν αμφισβητεί ότι, προκειμένου να επιτευχθεί η επιδιωκόμενη ενεργειακή απόδοση σε επίπεδο τελικού χρήστη, χρειάζεται να οριστούν οι κατάλληλες γενικές συνθήκες. Ο καλύτερος τρόπος για να γίνει αυτό είναι η προαγωγή και η περαιτέρω αύξηση της ζήτησης με τη χρήση των κατάλληλων τεχνικών και διαδικασιών. Αντιθέτως, η πρόταση να υποχρεωθούν οι επιχειρήσεις σε παρόμοιες προσφορές εμφανίζεται ως προβληματική. Αυτό θα υποχρεώσει τις επιχειρήσεις να εφαρμόζουν διαδικασίες και τεχνικές για τις οποίες δεν υπάρχουν αγοραστές, με αποτέλεσμα την αύξηση του τελικού κόστους για τον καταναλωτή.

1.6 Θεωρεί ότι η πρόταση οδηγίας είναι αντίθετη προς το ισχύον σύστημα στα σημεία που παρακάμπτει ουσιαστικές διαρθρώσεις της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. Η πρόταση οδηγίας υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι μεμονωμένοι έμποροι ή προμηθευτές θα προσφέρουν στους πελάτες τους σε όλους τους τομείς τελικής κατανάλωσης ενεργειακές υπηρεσίες και να εφαρμόσουν μέτρα για την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης. Ωστόσο, σε μια ανοιχτή αγορά, η προσφορά είναι σχεδόν αδύνατον να κατευθυνθεί. Επιπλέον, οι εμπλεκόμενοι παράγοντες της αγοράς, όπως οι διάφορες επιχειρήσεις παροχής ενέργειας και οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά προμηθευτές ενέργειας διαφέρουν σε βαθμό που δεν επιτρέπει την υπαγωγή τους στους ίδιους ή συγκρίσιμους ρυθμιστικούς κανόνες.

⁽¹⁾ EE C 379 της 15.12.1997, σ. 11.

⁽²⁾ EE C 192 της 12.8.2002, σ. 59.

⁽³⁾ EE C 357 της 14.12.2001, σ. 44.

1.7 Θεωρεί ότι η υποχρέωση των επιχειρήσεων παροχής ηλεκτρισμού να παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες συνιστά παραβίαση της οδηγίας για την εσωτερική αγορά.

1.8 Είναι της γνώμης ότι η δημιουργία νέων διοικητικών διαρθρώσεων, οι οποίες θα μπορούν να εκπληρώνουν τα εποπτικά και ελεγκτικά καθήκοντα που τους ανατίθενται μόνο επωμιζόμενες σημαντικό διοικητικό φόρτο, μπορεί μόνο κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις να συμβάλει στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και την προαγωγή μιας αγοράς που είναι αποτελεσματική ως προς την ενεργειακή απόδοση και την παροχή συναφών υπηρεσιών. Πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν υφιστάμενους οργανισμούς για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών. Σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας, το κόστος των μέτρων για την εξοικονόμηση της ποσότητας ενέργειας που επιδιώκεται «δεν πρέπει» να υπερβαίνει το όφελος που αποφέρουν. Επειδή όμως δεν είναι σαφές πως πρέπει να γίνει η ανάλυση κόστους-οφέλους, η υποχρέωση αυτή εξακολουθεί να έχει απλώς προγραμματικό χαρακτήρα χωρίς πρακτική σημασία, με αποτέλεσμα το κόστος να εξελίσσεται εντελώς δυσανάλογα σε σχέση με το όφελος. Συνεπώς, με το άρθρο 10β της πρότασης οδηγίας, υπάρχει κίνδυνος να μετακληθούν, μέσω των τελών διανομής, ορισμένες δαπάνες στους τελικούς χρήστες.

1.9 Απευθύνει έκκληση προκειμένου ο καθορισμός ενιαίου συντελεστή αύξησης της αποδοτικότητας της τάξης του 1 % για όλα τα κράτη μέλη να μην επιφέρει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, επειδή τα κράτη τα οποία έχουν ήδη επιτύχει ένα υψηλό επίπεδο απόδοσης μπορούν να το βελτιώσουν ακόμη περισσότερο μόνο καταβάλλοντας συγκριτικά υψηλό κόστος. Πρέπει να δοθούν εγγυήσεις ότι θα ληφθούν δεόντως υπόψη οι προσπάθειες που έχουν καταβάλει ήδη τα κράτη μέλη. Η συνεκτίμηση των μέτρων που έχουν ληφθεί από τα κράτη μέλη για την εξοικονόμηση ενέργειας από το 1991, η οποία προβλέπεται στο παράρτημα 1 της πρότασης, πρέπει να γίνει με τρόπο που να αποκλείει τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Επιπλέον, η ΕΤΠ αντιτίθεται στη δυσανάλογη επιβάρυνση του Δημοσίου και απευθύνει έκκληση για την ίση μεταχείριση του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα.

1.10 Είναι της γνώμης ότι ορισμένα από τα μέτρα που προβλέπονται, όπως για παράδειγμα το ενιαίο ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας, οδηγούν στην δημιουργία νέων γραφειοκρατικών ελεγκτικών μηχανισμών ή σε καταναγκαστικές αγορές για ενεργειακές υπηρεσίες και, ανάλογα με την έκταση και την έντασή τους, συνιστούν ιδιαίτερα σημαντική παρέμβαση στην ενεργειακή πολιτική που ασκούν τα κράτη μέλη.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 Καλεί την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τον απόλυτα θεμιτό στόχο της νομοθετικής πρότασης, να επανεξεργαστεί ορισμένα ουσιαστικά σημεία του σχεδίου οδηγίας. Στόχος της προσπάθειας αυτής πρέπει να είναι να αναπτυχθεί περαιτέρω και να ενισχυθεί η ζήτηση ενεργειακών υπηρεσιών με την παροχή πληροφόρησης, συμβουλών και με μέτρα στήριξης, ενώ συνιστά την ανάληψη πανευρωπαϊκής εκστρατείας ενημέρωσης με στόχο την προαγωγή της επίγνωσης του οφέλους που συνεπάγεται για το περιβάλλον η εξοικονόμηση ενέργειας.

2.2 Καλεί την Επιτροπή να σεβαστεί την αρχή της επικουρικότητας και να επιτρέψει στο μέλλον στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις τοπικές κοινότητες να μεριμνήσουν για την εξέταση της ποιότητας, την πιστοποίηση ή τη διαπίστευση των επιχειρήσεων παροχής ενέργειας, για την εποπτεία του ελεγκτικού συστήματος στον τομέα αυτό και της λειτουργίας της αγοράς, για την κατάρτιση προγραμμάτων για την προαγωγή της ενεργειακής αποδοτικότητας και για την δημιουργία συστημάτων χρηματοδότησης που θα τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου.

2.3 Προτείνει να περιοριστεί ο λεπτομερειακός χαρακτήρας των διατάξεων, έτσι ώστε αυτές να είναι συμβατές με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με την άρση των ρυθμιστικών παρεμβάσεων, τον περιορισμό της γραφειοκρατίας και την απλούστευση των διαδικασιών.

2.4 Καλεί την Επιτροπή να μην επιβαρύνει δυσανάλογα το δημόσιο τομέα όσον αφορά το στόχο της εξοικονόμησης ενέργειας. Τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να αναλάβουν να συμβάλουν στον ίδιο βαθμό στην υλοποίηση του γενικότερου στόχου της προαγωγής της ενεργειακής αποδοτικότητας.

2.5 Επισημαίνει ότι, για να τηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην πρόταση οδηγίας, πρέπει να ληφθούν εποπτικά μέτρα, να συγκεντρωθούν στοιχεία και να υποβληθούν εκθέσεις στην Επιτροπή. Όλα αυτά προϋποθέτουν αύξηση προσωπικού στη δημόσια διοίκηση —πράγμα που μέχρι σήμερα δεν ήταν απαραίτητο— αλλά και στις ίδιες τις επιχειρήσεις, παραδείγματος χάριν για τη συλλογή και τη διαβίβαση στοιχείων για τους τελικούς χρήστες που μέχρι σήμερα δεν ήταν αναγκαία (παραδείγματος χάριν για την περίπτωση του πετρελαίου θέρμανσης) και για την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών. Ο νομοθέτης θα πρέπει να συνεκτιμήσει και να συμπεριλάβει στα σχέδια του όλα αυτά τα δεδομένα.

2.6 Υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι η πρόταση οδηγίας πρέπει να εναρμονίζεται απόλυτα με τους στόχους όλων των νομοθετικών ρυθμίσεων που ισχύουν στον τομέα της ενέργειας και ιδιαίτερος με την οδηγία για την εσωτερική αγορά ενέργειας.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τον ρόλο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης

(2004/C 318/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Ο ρόλος της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για το μέλλον της Ευρώπης» (COM(2003) 567 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 26ης Σεπτεμβρίου 2003 να της ζητήσει να καταρτίσει γνωμοδότηση επί του θέματος, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε ο Πρόεδρος της, την 6η Νοεμβρίου 2003, να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη την Υπουργική Διακήρυξη στη διάσκεψη για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 2003, στο Κόμο της Ιταλίας·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα ⁽¹⁾«eEurope 2005: Κοινωνία της πληροφορίας για όλους» (CdR 136/2002 τελικό)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Διαλειτουργική παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στις δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (IDABC)» (CdR 247/2003 τελικό) ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «eEurope 2002: Δημιουργία κοινοτικού πλαισίου για την εκμετάλλευση πληροφοριών του δημόσιου τομέα» (CdR 134/2002 τελικό) ⁽³⁾·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CDR 392/2003 Rev.2), το οποίο υιοθετήθηκε στις 5 Απριλίου 2004 από την επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» (Εισηγητής: ο κ. Keith Brown, Μέλος του Συμβουλίου του Clackmannanshire, Σκωτία, HB/EA)·

Εκτιμώντας ότι:

- 1) Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση δεν συμβάλλει μόνο στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης, αλλά και στη δημοκρατία, βελτιώνοντας τη διακυβέρνηση και τη συμμετοχή των πολιτών στο δημόσιο βίο·
- 2) Χρειάζεται να αναληφθεί πολιτική δέσμευση σε ανώτατο επίπεδο για τη δημιουργία δομών και υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ότι τα περισσότερα νομικά εμπόδια δεν συναντώνται σε ευρωπαϊκό, αλλά σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
- 3) Οι διαφορετικές παραδόσεις και νομικές βάσεις στα υφιστάμενα και μελλοντικά κράτη μέλη δυσχεραίνουν τον καθορισμό κοινών προτύπων για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 55η σύνοδο ολομελείας της, της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου).

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 επικροτεί τη σπουδαιότητα που αποδίδει η Επιτροπή στο ρόλο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας, και επισημαίνει ιδιαίτερα το ρόλο και τη συμβολή της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης στην προώθηση και αξιοποίηση του δυναμικού της, λαμβανομένων υπόψη του φάσματος και της σπουδαιότητας των υπηρεσιών και της ρύθμισης που προσφέρει τόσο για τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις,

1.2 υπογραμμίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης σε σχέση με το μέγεθος και την εγγύτητα προς τις κοινότητες, χαρακτηριστικά που επιτρέπουν την ταχεία εξάπλωση της καινοτομίας, τη γνώση και την κατανόηση των αναγκών και των χρηστών, στοιχεία τεράστιας σημασίας, καθώς και

την άμεση δέσμευση σε ατομικό και κοινοτικό επίπεδο, η οποία τους δίνει τη δυνατότητα να προωθήσουν την απόκτηση νέων δεξιοτήτων και να προκαλέσουν τις αλλαγές συμπεριφοράς που απαιτούνται για να καταστεί η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μία πρακτική και ευεργετική πραγματικότητα,

1.3 ενστερνίζεται την περιγραφή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ως, κατ' ουσίαν, συνδυασμού της χρήσης ΤΠΕ στον τομέα της διακυβέρνησης και της δημόσιας διοίκησης με την ανάληψη οργανωτικών αλλαγών και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων,

1.4 υπογραμμίζει την τεράστια σημασία της δημιουργίας και της επένδυσης στον τομέα της κατάρτισης και της ανάπτυξης δυνατοτήτων, προκειμένου να επιτραπεί στο μεγαλύτερο δυνατό φάσμα ανθρώπων να συμμετάσχουν στις εξελίξεις της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,

⁽¹⁾ EE C 128 της 29.5.2003, σ. 14.

⁽²⁾ EE C 73 της 23.3.2004, σ. 72.

⁽³⁾ EE C 73 της 26.3.2003, σ. 38.

1.5 τονίζει ότι η αξία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης θα καταδειχθεί με τη μετατροπή της παροχής δημόσιων υπηρεσιών και την προώθηση της συμμετοχής των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες και στην ανάπτυξη πολιτικής για τους πολίτες, δηλαδή στον ολοκληρωμένο εκσυγχρονισμό της παροχής υπηρεσιών από τις δημόσιες αρχές και στην αλληλεπίδραση με τους πολίτες,

1.6 προειδοποιεί ότι αυτού του είδους η μετατροπή σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης θα είναι δαπανηρή και θα απαιτήσει τη δέσμευση σημαντικών και διαρκών πόρων, δεδομένου ότι υφίσταται παράλληλα η ανάγκη διατήρησης των υφιστάμενων συστημάτων για μεταβατικές περιόδους, γεγονός που αποτελεί ξεχωριστή απαίτηση για τη διακυβέρνηση και δεν συναντάται στα εμπορικά περιβάλλοντα,

1.7 σημειώνει ότι για να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο υιοθέτησης και διαλειτουργικότητας είναι ουσιώδους σημασίας η μετάβαση στις ευρυζωνικές συνδέσεις, και, κατά συνέπεια, επιδοκιμάζει το αίτημα της Επιτροπής για τις ευρυζωνικές συνδέσεις όλων των δημόσιων υπηρεσιών μέχρι το 2005, και πιστεύει ότι απαιτείται χρηματοδοτική υποστήριξη για την εξεύρεση πόρων για ανάλογη μετατροπή, και ειδικότερα στις περιοχές εκείνες όπου ο υφιστάμενος βαθμός και ρυθμός ανάπτυξης της πρόσβασης είναι σχετικά χαμηλοί,

1.8 επικροτεί τη διάκριση που πραγματοποιείται στην ανακοίνωση μεταξύ ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ηλεκτρονικής παροχής υπηρεσιών και θεωρεί ότι η ευρύτερη έννοια της τελευταίας, στην οποία συμπεριλαμβάνονται και οι μείζονες κοινωνικές υπηρεσίες, παρουσιάζει εξαιρετική σημασία για τα συμφέροντα της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης,

1.9 συνιστά την εφαρμογή ενός κοινού πλαισίου ερευνητικών προτύπων, προκειμένου να διασφαλισθεί η δημοσίευση της ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης όλων των σημαντικών προγραμμάτων και σχεδίων και, κατά συνέπεια, η διάδοση τόσο των επιτυχιών για την πρόκληση άμιλλας όσο και της ειλικρινούς ανάλυσης των αποτυχιών για τη βελτίωση της εκμάθησης και της μελλοντικής πρακτικής,

1.10 πιστεύει ότι η εργασία με βάση την εταιρική σχέση, η δημιουργία ομίλων και μεικτών εταιρειών σε όλα τα επίπεδα μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών και, όπου αυτό είναι εφικτό, των ιδιωτικών οργανισμών, τόσο σε πανεθνικό όσο και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, είναι θεμελιώδους σημασίας για την αξιοποίηση της καινοτομίας και την αποφυγή της απαρχάιωσης, για τη διάδοση της υφιστάμενης και μελλοντικής ορθής πρακτικής και την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής αξίας από τις δημόσιες δαπάνες,

1.11 αναγνωρίζει το δυναμικό της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τη διατήρηση και προώθηση των πολιτισμικών διαφορών και την ισότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες, καθώς και τη συμβολή της στη χάραξη πολιτικής και στις δημοκρατικές διαδικασίες μεταξύ των διαφόρων ομάδων πληθυσμού των περιφερειών, ενώ, κατ' αυτόν τον τρόπο, αναγνωρίζεται και ο μοναδικός ρόλος που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, οι οποίες στο σύνολό τους πραγματοποιούν ποιοτικό ερευνητικό έργο μεγάλης σημασίας για την ενημέρωση των ολοκληρωμένων πρακτικών,

1.12 έχει επίγνωση της σημασίας των τεχνολογιών που προωθούν την προστασία της ιδιωτικής ζωής και την ασφάλεια προκειμένου να δημιουργηθεί κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ των χρηστών, αλλά θεωρεί ότι αυτό θα πρέπει να γίνει με την τήρηση της απαιτούμενης ισορροπίας έναντι της υιοθέτησης πρωτοκόλλων τα οποία θα μπορούσαν αδικαιολόγητα να παρεμποδίσουν την ηλεκτρονική μεταφορά πληροφοριών σχετικών με ταυτοποιημένα άτομα,

1.13 παρατηρεί ότι η εν λόγω ανακοίνωση αποτελεί μέρος μίας ευρύτερης συνέχειας εκσυγχρονιστικών καινοτομιών, ο συλλογικός αντίκτυπος των οποίων έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει την αλληλεπίδραση πολιτών/κυβέρνησης στον τομέα της κοινωνικής συμμετοχής, αλλά θεωρεί, εντούτοις, ότι υφίστανται δυνητικοί κίνδυνοι για την κοινωνική συνοχή εξαιτίας της απομόνωσης ως αποτέλεσμα του περιορισμού της διαπροσωπικής ανθρώπινης αλληλεπίδρασης, εξέλιξη η οποία θα πρέπει να αποφευχθεί.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, να αποδώσει προτεραιότητα στην εξασφάλιση κοινών προτύπων, πλαισίων για την ανταλλαγή πληροφοριών και πραγματικής διαλειτουργικότητας, στην ενίσχυση της επίγνωσης των πανευρωπαϊκών υπηρεσιών και στη διευκόλυνση της πρόσβασης όλων των πολιτών της ΕΕ σε πληροφορίες για τις εθνικές και περιφερειακές υπηρεσίες. Πρέπει να δοθεί, επίσης, προτεραιότητα στην ασφάλεια όλων των συναλλαγών και δεδομένων. Η εμπιστοσύνη του κοινού και η χρήση συνδέονται άμεσα με τα θέματα ασφαλείας·

2.1.α συνιστά να αυξήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις προσπάθειές της ώστε να συντονίζονται, κατά τρόπο ουσιαστικό και αποτελεσματικό, οι δράσεις των Προγραμμάτων που αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ειδικότερα δε των προγραμμάτων IDA και eTEN και των ερευνητικών δράσεων eGOV του 6ου Προγράμματος — Πλαίσιο, προκειμένου να βελτιστοποιηθούν τα αποτελέσματά τους και η αξιοποίηση των προσπαθειών και των πόρων που αφιερώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης·

2.1.β συνιστά να εμβαδύνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την περιφερειακή και τοπική διάσταση στις δράσεις των προγραμμάτων που αφορούν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση·

2.2 συνιστά τη διάθεση χρηματοδότησης από τις κυβερνήσεις και από τα κονδύλια των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ για τον εφοδιασμό με τεχνολογία ευρυζωνικής σύνδεσης των περιοχών στις οποίες αυτή πιθανόν να μην είναι εμπορικά βιώσιμη και, κατ' αυτόν τον τρόπο, τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για όλες τις περιοχές της ΕΕ, με επίκεντρο τις περιοχές εκείνες όπου η πρόσβαση και/ή ο ρυθμός ανάπτυξης της πρόσβασης είναι χαμηλοί, συνιστά να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των Περιφερειών, και ειδικότερα η γεωγραφική έκταση και ο αριθμός των κατοίκων, κατά τις διαδικασίες καθορισμού της απαραίτητης χρηματοδότησης για την εξασφάλιση υποδομών που θα εγγυώνται την πρόσβαση σε ολοκληρή την επικράτεια·

2.3 επιμένει ότι απαιτείται να παρασχεθούν, τουλάχιστον κατά το μεταβατικό στάδιο, μαθήματα κατάρτισης για την πρόσβαση στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, καθώς και διευκολύνσεις για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, για τους ηλικιωμένους και για τα άτομα με ελλιπές επίπεδο κατάρτισης προκειμένου να ευνοηθεί η ηλεκτρονική ένταξη (e-inclusion) και να εξαλειφθεί κάθε κίνδυνος διακριτικής μεταχείρισης·

2.4 επιδοκιμάζει την παρατήρηση ότι η διάθεση δεν εγγυάται και τη χρήση των άμεσων υπηρεσιών και συνιστά θερμά την έρευνα όσον αφορά τις προτιμήσεις και τα εμπόδια από την πλευρά της ζήτησης, τόσο σε σχέση με τον τύπο υπηρεσίας όσο και με τη μέθοδο πρόσβασης, καθώς και όσον αφορά την καινοτομία από την πλευρά της προσφοράς, προκειμένου να εντοπισθούν τρόποι οι οποίοι θα προσελκύσουν το ευρύτερο δυνατόν φάσμα χρηστών από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές και διαφορετικές ηλικίες, φύλα και κοινωνικοοικονομικές ομάδες·

2.5 επισημαίνει ότι οι δυνατότητες της πληροφορικής θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως, ώστε μέσω των παραδοσιακών διαύλων να βελτιωθεί η ποιότητα και η παραγωγικότητα των δημόσιων υπηρεσιών·

2.6 συνιστά την υιοθέτηση ενός πρωτοκόλλου σύμφωνα με το οποίο τα προγράμματα και τα σχέδια για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, τα ενισχυόμενα από δημόσια κονδύλια, να υποχρεούνται να διαδίδουν τα αποτελέσματά τους, καθώς και να αναφέρουν τα πλεονεκτήματα που αποκτήθηκαν από την πρωτοβουλία και τα συμπεράσματα για την περαιτέρω βελτίωση·

2.7 ζητεί επείγοντως από την Επιτροπή να ενθαρρύνει την υποστήριξη προς τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ώστε αυτές να προσφέρουν ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε διαφορετικές γλώσσες, με ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιφερειακές και λιγότερο χρησιμοποιούμενες γλώσσες,

2.8 αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα της αξιολόγησης των μειζόνων πρωτοβουλιών σε νέα πεδία δραστηριότητας, αλλά ζητεί επείγοντως τον καθορισμό σαφών στόχων κατά την εισαγωγή του συστήματος καθώς και την ολοκληρωμένη και ανοιχτή κριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του (τόσο των επιτυχιών όσο και των αποτυχιών) βάσει κριτηρίων, στα οποία να συμπεριλαμβάνονται η συνάφεια, η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα και η λειτουργικότητα, με σκοπό τη μελλοντική βελτίωσή του.

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ανεπικλήτα μηνύματα εμπορικού χαρακτήρα ή «spam»

(2004/C 318/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ανεπικλήτα μηνύματα εμπορικού χαρακτήρα ή «spam» (COM(2004) 28 τελικό),

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 22ας Ιανουαρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 5ης Απριλίου 2004 να αναθέσει στην Επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» την κατάρτιση σχετικής γνωμοδότησης,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τα επακόλουθα μέτρα παρακολούθησης του προγράμματος δράσης για την προώθηση της ασφαλέστερης χρήσης του Διαδικτύου (Ιντερνέτ) μέσω της καταπολέμησης του παράνομου και βλαβερού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα και την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της απόφασης αριθ. 276/1999/EK με την οποία είχε εγκριθεί το πολυετές κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την προώθηση της ασφαλέστερης χρήσης του Διαδικτύου (Ιντερνέτ) μέσω της καταπολέμησης του παράνομου και βλαβερού περιεχομένου στα παγκόσμια δίκτυα» (CdR 140/2002 fin) ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση πολυετούς προγράμματος (2003-2005) για την παρακολούθηση του σχεδίου δράσης eEurope, τη διάδοση ορθής πρακτικής και τη βελτίωση της ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών (MODINIS)» (CDR 252/2002 fin) ⁽²⁾,

⁽¹⁾ EE C 73 της 26.3.2003, σ. 34.

⁽²⁾ EE C 28 της 29.5.2003, σ. 19.

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «Έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης του Σχεδίου Δράσης eEUROPE» COM(2002) 62 τελικό και eEUROPE 2005: Κοινωνία της πληροφορίας για όλους (CDR 136/2002 fin) ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για το «Κοινό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές υπογραφές» (CDR 332/98 fin) ⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «Έκτη έκθεση για την εφαρμογή δέσμης κοινοτικών ρυθμίσεων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών» (CdR 52/2001 fin) ⁽³⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για «Την παρακολούθηση της Πράσινης Βίβλου για την προστασία των ανηλίκων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας στο πλαίσιο των οπτικοακουστικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών πληροφόρησης συνοδευόμενη από πρόταση σύστασης του Συμβουλίου» και (CDR 54/98 fin) ⁽⁴⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της «Μία ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στο ηλεκτρονικό εμπόριο» (CDR 350/97 fin) ⁽⁵⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «Ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών: Πρόταση Ευρωπαϊκής πολιτικής» (CDR 257/2001 fin) ⁽⁶⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Για μια ασφαλέστερη Κοινωνία της Πληροφορίας με τη βελτίωση της ασφάλειας των υποδομών πληροφόρησης και την καταπολέμηση του εγκλήματος πληροφορικής: eEurope 2002» COM(2000) 890 final (CDR 88/2001 fin) ⁽⁷⁾,

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησή της (CDR 69/2004 rev. 1) που υιοθέτησε η Επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία» στις 5 Απριλίου 2004, με βάση την εισηγητική έκθεση της κας Susie Kemp, Μέλους του Ενωτικού Συμβουλίου Δυτικού Berkshire (UK/EPP)

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι

- 1) Τα ανεπίκλητα μηνύματα εμπορικού χαρακτήρα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, γνωστά ως «spam», έχουν λάβει ανησυχητικές διαστάσεις, σημειώνοντας αύξηση από 7 % της παγκόσμιας κίνησης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατά το 2001 σε ποσοστό 50 % σήμερα.
- 2) Τα μηνύματα τύπου Spam αποτελούν πρόβλημα όχι μόνο όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής, την παραπλάνηση των καταναλωτών, την προστασία των ανηλίκων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, αλλά αποτελούν και εμπορική απειλή. Συνεπάγονται επιπλέον δαπάνες για τις επιχειρήσεις και απώλεια παραγωγικότητας και υποσκάπτουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.
- 3) Η ΕΕ θέσπισε τον Ιούλιο 2002 την οδηγία 2002/58/EK περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στην οποία καθιερώνεται η αρχή του μάρκετινγκ που βασίζεται σε συγκατάθεση «opt-in» όσον αφορά το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και ορίζοντας ως καταληκτική ημερομηνία εφαρμογής την 31η Οκτωβρίου 2003.
- 4) Η θέσπιση των σχετικών μέτρων αποτελεί το πρώτο βήμα, αλλά η νομοθεσία και μόνο δεν επαρκεί για την καταπολέμηση του προβλήματος των μηνυμάτων «spam». Είναι απαραίτητο να αναληφθούν περαιτέρω δράσεις προκειμένου να διασφαλισθεί το αναμενόμενο αποτέλεσμα της οδηγίας.

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 συμφωνεί με το πόρισμα της Επιτροπής ότι τα μηνύματα τύπου spam αποτελούν μία από τις σημαντικές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει το διαδίκτυο σήμερα, για την οποία απαιτείται όχι μόνο αποτελεσματική ενίσχυση και διεθνής συνεργασία, αλλά επίσης και αυτορρυθμιστικές και τεχνικές λύσεις από πλευράς της βιομηχανίας και συνειδητοποίηση του προβλήματος εκ μέρους του κοινού.

1.2 επικροτεί τις ενδεδειγμένες προσπάθειες της Επιτροπής προκειμένου να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να μεταφέρουν τις διατάξεις της οδηγίας 2002/58/EK για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες καθώς και τη συνδρομή που παρέχεται στα κράτη μέλη από την Επιτροπή και ελπίζει ότι η εν

λόγω συνδρομή θα επεκταθεί επίσης και στις υποψήφιες χώρες μετά την διεύρυνση τον Μάιο 2004.

1.3 σημειώνει ότι τα ανεπίκλητα μηνύματα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προκαλούν έλλειψη εμπιστοσύνης στα δίκτυα πληροφόρησης και ότι ο όγκος του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περιορίζει τη χρήση των σχετικών συστημάτων. Προκύπτει ένα διαμεθοριακό και διεθνές ζήτημα και η ΕΤΠ θεωρεί ότι η πολιτική της Κοινοότητας θα αποδώσει μόνον με την προσχώρηση και την συνεργασία των διεθνών οργανώσεων και άλλων παγκόσμιων φορέων.

1.4 εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν αναγνωρίζει την ικανότητα των περιφερειακών και τοπικών αρχών να διαδραματίζουν διαμεσολαβητικό ρόλο όσον αφορά τους επιτόπιους πληθυσμούς και το κοινό γενικότερα, προτρέπει δε την Επιτροπή να λάβει σοβαρά υπόψη ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό στην καταπολέμηση των ανεπίκλητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

⁽¹⁾ EE C 128 της 29.5.2003, σ. 14.

⁽²⁾ EE C 93 της 6.4.1999, σ. 33.

⁽³⁾ EE C 19 της 22.1.2002, σ. 1.

⁽⁴⁾ EE C 251 της 10.8.1998, σ. 51.

⁽⁵⁾ EE C 180 της 11.6.1998, σ. 19.

⁽⁶⁾ EE C 107 της 3.5.2002, σ. 89.

⁽⁷⁾ EE C 107 της 3.5.2002, σ. 85.

1.5 τονίζει με έμφαση ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές μπορούν να αντιμετωπίσουν τα ανεπίκλητα ηλεκτρονικά μηνύματα κατά πολλούς και διάφορους τρόπους. Πρώτον, μέσω της ευαισθητοποίησης των πολιτών και της διάδοσης πληροφοριών και γενικότερα λόγω της εγγύτητάς τους προς τους πολίτες, τις οργανώσεις και τις επιχειρήσεις·

1.6 σημειώνει ότι έχει ήδη προτείνει να ληφθούν μέτρα για την πληροφόρηση των μαθητών σχετικά με τις πτυχές ασφάλειας της κοινωνίας της πληροφόρησης και τις επιπτώσεις των αδικημάτων που συνδέονται με τη χρήση υπολογιστών·

1.7 σημειώνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν να διαδραματίσουν ρόλο όσον αφορά την προστασία του κοινού με την ευρύτερη έννοια·

1.8 αναγνωρίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την διασφάλιση ισόρροπης ανάπτυξης της κοινωνίας της γνώσεως και της πληροφορίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ειδικότερα μετά την διεύρυνση, για την αύξηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των περιφερειών, δήμων και διαμερισμάτων σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διαθέτουν το μοναδικό προνόμιο να εξασφαλίζουν με επιτυχία την ευρύτερη δυνατή πρόσβαση στις δράσεις της Κοινότητας με ιδιαίτερη έμφαση στις ομάδες μειονεκτικών ατόμων·

1.9 αναγνωρίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι υπεύθυνες να αναπτύξουν όχι μόνο υπηρεσίες ανοικτής γραμμής, αλλά επίσης και τις τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας στα πλαίσια της δια βίου μάθησης (δεδομένου ότι η ψηφιακή κατάρτιση θεωρείται πλέον ως βασική δεξιότητα) και της ιατρικής περίθαλψης. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δραστηριοποιούνται επίσης για την προαγωγή της ασφάλειας πληροφορίας, αναπτύσσοντας υπηρεσίες ανοικτής γραμμής με πολιτισμικό και τουριστικό περιεχόμενο, βελτιώνοντας την πρόσβαση των υπηρεσιών ανοικτής γραμμής και βεβαίως αναπτύσσοντας τη διαλειτουργικότητα των διαδικασιών τόσο στο εσωτερικό τους όσο και μεταξύ διαφόρων οργανώσεων γενικότερα. Πιστεύει συνεπώς ότι έχει ζωτική σημασία η διασφάλιση αποτελεσματικής και ανεμπόδιστης ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 ζητεί να τονισθεί η ανάγκη δραστηριότητας συμμετοχής των υποψήφιων χωρών. Το διαδίκτυο δεν αναγνωρίζει πλέον τα παραδοσιακά σύνορα μεταξύ των κρατών και συνεπώς οι δράσεις που

λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν θα πρέπει να περιορίζονται μόνο στην συμμετοχή των κρατών μελών της Ε.Ε. Οι επιπτώσεις λόγω ελλείψεως συστημάτων πληροφόρησης και ασφάλειας των δικτύων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Ευρώπης ενδέχεται να προκαλέσουν διεύρυνση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ αυτών και των περισσότερο αναπτυγμένων και ασφαλών περιφερειών.

2.2 προτείνει να καταβληθούν προσπάθειες για να πεισθούν περισσότερο οι βασικοί κατασκευαστές λογισμικού στον κόσμο και να προβούν σε έρευνες για την ασφάλεια του δικτύου και των πληροφοριών και για την άμεση εφαρμογή τους. Η ασφάλεια πρέπει να καταστεί προτεραιότητα για τους φορείς παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και προσβάσεως που λειτουργούν στην Ευρώπη και να δημιουργηθούν επίσης περισσότερες σχέσεις με τις δραστηριότητες και σχετικές οργανώσεις εκτός Ε.Ε.

2.3 καλεί την Επιτροπή να κάνει χρήση των δυνατοτήτων που διαθέτουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές για να επικοινωνούν με τους πολίτες σε τοπικό επίπεδο. Επί παραδείγματι, οι βιβλιοθήκες, τα δημοτικά κέντρα και άλλοι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης παρέχουν μεγάλες ευκαιρίες για την ευαισθητοποίηση του κοινού και την πρόσβασή του στην πληροφόρηση. Οι δυνατότητες αυτές εξασφαλίζουν άμεση επαφή με το κοινό συμπεριλαμβανομένων των ομάδων μειονεκτικών ατόμων·

2.4 θεωρεί ότι πολλά από τα προβλήματα που συνδέονται με την ασφαλή χρήση του διαδικτύου μπορούν να επιλυθούν σε τοπικό επίπεδο, και ειδικότερα, μέσω εντατικής εκπαιδευτικής καθοδήγησης για την ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από το θέμα αυτό. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να παράσχουν την κατάλληλη καθοδήγηση για την καταπολέμηση των ανεπίκλητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων·

2.5 προτείνει όπως τα σχολεία, στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών τους καθηκόντων, προβούν στην ευαισθητοποίηση των νέων όσον αφορά την ανάγκη για ασφάλεια στην κοινωνία της πληροφορίας·

2.6 προτείνει στις περιφερειακές και τοπικές αρχές να κάνουν χρήση των σχέσεων που διατηρούν με τις οργανώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να τις ενθαρρύνουν να προβούν στη λήψη θετικών μέτρων κατά των ανεπίκλητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων·

2.7 επιθυμεί επίσης να τονίσει με έμφαση τη σημασία της συνεργασίας στο εσωτερικό της ΕΕ, και ειδικότερα τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την εξασφάλιση της εν λόγω συνεργασίας.

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για το Μέλλον της ευρωπαϊκής κανονιστικής πολιτικής στον οπτικοακουστικό τομέα

(2004/C 318/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών: Το μέλλον της ευρωπαϊκής κανονιστικής πολιτικής στον οπτικοακουστικό τομέα (COM (2003) 784 τελικό),

Έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2004 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της επί του θέματος αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 265, πρώτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της 5ης Απριλίου 2004 να αναθέσει στην επιτροπή «Πολιτισμός και εκπαίδευση» την επεξεργασία της σχετικής γνωμοδότησης,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε σχετικά με Ορισμένες νομικές πτυχές που συνδέονται με κινηματογραφικά και λοιπά οπτικοακουστικά έργα (CdR 387/2001 fin) ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε σχετικά με την Τέταρτη έκδοση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 89/553/ΕΟΚ «Τηλεόραση χωρίς σύνορα» (CdR 90/2003 fin) ⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε σχετικά με την Ανακοίνωση σχετικά με τους φραγμούς για την επέκταση ευρείας πρόσβασης σε νέες υπηρεσίες και εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας μέσω ανοικτών πλατφορμών ψηφιακής τηλεόρασης και κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς και την Ανακοίνωση σχετικά με τη μετάβαση από τις αναλογικές στις ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (από την ψηφιακή «μετάβαση» στην «κατάργηση» της αναλογικής μετάδοσης) (CdR 308/2003 fin),

Έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CDR 67/2004 rev.1) που υιοθετήθηκε στις 5 Απριλίου 2004 από την επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία» (Εισηγητής: ο κ. Dieter Schiffmann, μέλος του Κοινοβουλίου του κρατιδίου της Ρηνανίας-Παλατινάτου (DE/SPE),

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 17ης Ιουνίου) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο των οπτικοακουστικών μέσων για την ανάπτυξη μιας πολυφωνικής κοινωνίας στην Ευρώπη, την διαφύλαξη των τοπικών και περιφερειακών ταυτοτήτων και την εξέλιξη των δημοκρατικά νομιμοποιούμενων δικαιωμάτων των πολιτών·

1.2 τάσσεται υπέρ της προσαρμογής του νομικού πλαισίου για τα οπτικοακουστικά μέσα έτσι ώστε να καταστεί δυνατή και να προωθηθεί η θετική περαιτέρω εξέλιξή τους για την εκπλήρωση του κεφαλαιώδους ρόλου τους·

1.3 κατανοεί την ανάγκη να συμπεριληφθούν και άλλοι στόχοι κοινού ενδιαφέροντος οι οποίοι σχετίζονται με τη ρύθμιση του οπτικοακουστικού τομέα όπως ο ανταγωνισμός, η προστασία των καταναλωτών ή το δικαίωμα στην τηλεπικοινωνία και εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η Επιτροπή συνέδεσε τα ανωτέρω με την κατάρτιση της ανακοίνωσής της για την περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ρυθμιστικής πολιτικής για τον συνολικό οπτικοακουστικό τομέα·

1.4 θεωρεί ουσιαστικό ακριβώς τη χρονική στιγμή της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διασαφηνιστεί το νομικό πλαίσιο της οπτικοακουστικής πολιτικής και να προσδιορισθούν τα χρονικά στάδια της περαιτέρω ανάπτυξής του, προκειμένου να επιτευχθεί έγκαιρη και όσο το δυνατόν ευρύτερη ασφάλεια δικαίου για τα εντασσόμενα κράτη·

1.5 προβλέπει ότι λόγω της τεχνολογικής καινοτομίας όπως η τηλεόραση επίπεδης οθόνης, υφίστανται σημαντικές ευκαιρίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του οπτικοακουστικού τομέα και τονίζει την ανάγκη να ληφθεί τούτο υπόψη·

1.6 επικροτεί και υπογραμμίζει τις βασικές αρχές που ακολουθεί η Επιτροπή για ένα κανονιστικό πλαίσιο στον οπτικοακουστικό τομέα·

1.7 συμμερίζεται επί της αρχής την θετική αξιολόγηση της οδηγίας «Τηλεόραση χωρίς σύνορα» ως ένα σταθερό και ασφαλές νομικό πλαίσιο για τις τηλεοπτικές υπηρεσίες στην Κοινότητα, το οποίο διασφαλίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των τηλεοπτικών υπηρεσιών στο εσωτερικό της Κοινότητας και παραπέμπει στην σχετική γνωμοδότησή της (CdR 90/2003 fin)·

⁽¹⁾ EE C 192 της 12.8.2002, σ. 15.

⁽²⁾ EE C 256 της 24.10.2003, σ. 79.

1.8 υπογραμμίζει τη σημασία της θεμελιώδους αρχής της χώρας προέλευσης για την εσωτερική αγορά στον οπτικοακουστικό τομέα, συμπεριρίζεται ωστόσο τις ανησυχίες που εκφράστηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης, ό,τι δηλαδή οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί λόγω της ποικιλίας των εθνικών νομοθεσιών, ενδέχεται να επιλέγουν το κράτος μέλος με την πλέον φιλελεύθερη νομοθεσία·

1.9 συμφωνεί με την εκτίμηση της Επιτροπής ότι θα μπορούσε να ζητηθεί εκ βάθρων επανεπεξεργασία της οδηγίας για την τηλεόραση με σκοπό την τροποποίησή της·

1.10 ενόψει των ενδιάμεσων εξελίξεων και μεταβολών της οπτικοακουστικής αγοράς, συνηγορεί υπέρ της ανάληψης μιας πρωτοβουλίας από την Επιτροπή, προκειμένου η οδηγία για την τηλεόραση να μετεξεληχθεί ταχέως και κατά τρόπο συνολικό σε μια συνεκτική ευρωπαϊκή νομοθεσία για την διάδοση οπτικοακουστικού περιεχομένου. Τούτη θα προβλέπει ένα αναβαθμισμένο κανονιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες που υπάγονται στην οδηγία για την τηλεόραση και τις υπηρεσίες που υπόκεινται στην κοινωνία των πληροφοριών·

1.11 θεωρεί ότι τα περαιτέρω ζητήματα όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας για την τηλεόραση δεν πρέπει να ρυθμιστούν μέσω ανακοινώσεων με ποικίλες ερμηνείες αλλά με την ταχεία μετεξέλιξη της ίδιας της οδηγίας, έτσι ώστε να επιτευχθεί ασφάλεια δικαίου·

1.12 υπογραμμίζει τη σημασία της τήρησης των κανόνων για τον ανταγωνισμό στον τομέα της οπτικοακουστικής πολιτικής·

1.13 επισημαίνει την ευθύνη όσον αφορά τη διατήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη της πολυφωνίας στην Ευρώπη, στα κράτη μέλη και τις ευρωπαϊκές περιφέρειες·

1.14 τονίζει την ανάγκη ενός νομικού πλαισίου για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο και για την πρόσβαση στις νέες υπηρεσίες· ακόμη, λόγω της απαίτησής για την διαμόρφωση ενός αναβαθμισμένου κανονιστικού πλαισίου, εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η Επιτροπή δεν προτίθεται να αμφισβητήσει τον διαχωρισμό μεταξύ υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών και υπηρεσιών που υπόκεινται στην οδηγία για την τηλεόραση χωρίς σύνορα·

1.15 υπογραμμίζει την ανάγκη συνεκτίμησης των συμφερόντων των καταναλωτών κατά την μετάβαση από την αναλογική ραδιοτηλεοπτική μετάδοση στην ψηφιακή και παραπέμπει στη σχετική γνωμοδότησή της (CdR 308/2003 fin)·

1.16 τονίζει την εξαιρετική σημασία του δικαιώματος στην πληροφόρηση στο πλαίσιο των ατομικών δικαιωμάτων των ευρωπαίων πολιτών και εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η Επιτροπή, στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων, προσδίδει ιδιαίτερη προσοχή στο δικαίωμα στην πληροφόρηση ως ζητήματος καίριας κοινωνικής σημασίας και βλέπει ότι θα αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω εξέτασης·

1.17 υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο της περιφερειακής προώθησης του κινηματογράφου και τονίζει την άποψή της ότι η τοπική και περιφερειακή οπτικοακουστική παραγωγή αποκτά

ολοένα και μεγαλύτερη βαρύτητα και αποτελεί ένα αντίβαρο στις παραγωγές σε εθνικό επίπεδο ή στις μη ευρωπαϊκές παραγωγές·

1.18 υπογραμμίζει την ανάγκη λήψης μέτρων προώθησης ευρωπαϊκών έργων και θεωρεί ότι η χρηματοδότηση της παρουσίας ευρωπαϊκών έργων ανεξάρτητων παραγωγών στα προγράμματα συμβάλλει σημαντικά στην πολυμορφία του οπτικοακουστικού τοπίου στην Ευρώπη, χρηματοδότηση που ενδείκνυται ιδιαίτερα για τη διαφύλαξη και προβολή της πολυμορφίας της ευρωπαϊκής τοπικής και περιφερειακής κληρονομιάς· ωστόσο, θεωρεί ότι με τις υφιστάμενες ποσοτώσεις ο στόχος αυτός δεν επιτυγχάνεται ικανοποιητικά·

1.19 τονίζει την ανάγκη ισοσταθμισμένων κανόνων όσον αφορά τους ποιοτικούς και ποσοτικούς κανόνες για τη διαφήμιση·

1.20 εκφράζει την ικανοποίησή της για την προθυμία της Επιτροπής να επανεξετάσει την περαιτέρω διαμόρφωση της σύστασης για την προστασία των ανηλίκων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας·

1.21 θεωρεί ότι το δικαίωμα απάντησης αποτελεί σημαντικό στοιχείο της τήρησης των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της ελευθερίας έκφρασης και υποστηρίζει τη θέση να επεκταθεί το δικαίωμα αυτό σε όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης·

1.22 υποστηρίζει την θέση της Επιτροπής για την επικαιροποίηση της σύστασης για την προστασία των ανηλίκων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας με κριτήρια τη γνώση των μέσων ενημέρωσης, το δικαίωμα απάντησης και τα μέτρα κατά της παρότρυνσης σε μίσος σε όλα τα μέσα επικοινωνιακής ενημέρωσης·

1.23 κατανοεί την ανάγκη διαμόρφωσης στα κράτη μέλη προτύπων συρρύθμισης και αυτορρύθμισης που θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα έκφρασης των τοπικών και περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων, υποστηρίζει όμως την άποψη ότι πρέπει να καταρτισθεί μελέτη για τα πρότυπα συρρύθμισης στα μέσα ενημέρωσης, προκειμένου να ερευνηθούν οι συνέπειες και η συμφωνία τους με το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο·

1.24 υπογραμμίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί γενικότερα η Κοινότητα το ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό πρότυπο και σε διεθνές επίπεδο, κυρίως στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 συνιστά την ταχεία και εκ βάθρων επανεπεξεργασία και μετεξέλιξη της οδηγίας για την τηλεόραση προκειμένου να επιτευχθεί η απαραίτητη ασφάλεια δικαίου ενόψει της διεύρυνσης και η προσαρμογή στη συνεχιζόμενη τεχνολογική εξέλιξη·

2.2 συνιστά, κατά την μετεξέλιξη της οδηγίας για την τηλεόραση και του πλαισίου για τον οπτικοακουστικό τομέα, να συνεκτιμηθεί και να υποστηριχθεί ο σημαντικός ρόλος των οπτικοακουστικών μέσων και παραγωγών για την ανάπτυξη και την παρουσίαση των τοπικών και περιφερειακών ταυτοτήτων. Και υπό την έννοια αυτή, πρέπει να αναχαιτιστεί η υπερβολική συγκέντρωση του τομέα ή/και να αντισταθμιστεί σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

2.3 συνιστά, ενόψει της προοδευτικής σύγκλισης των μέσων ενημέρωσης, να καταβληθούν προσπάθειες για τον ακριβέστερο νομικό προσδιορισμό του περιεχομένου των παραγωγών, ανεξάρτητα από τα χρησιμοποιούμενα τεχνικά μέσα·

2.4 συνηγορεί υπέρ της διατήρησης στον βαθμό που ισχύουν σήμερα, των ποιοτικών κανόνων διαφήμισης, ιδίως σε συνάρτηση με την προστασία των παιδιών και των νέων, το διαχωρισμό της διαφήμισης και του συντακτικού περιεχομένου·

2.5 προτείνει ωστόσο την επανεξέταση των ποσοτικών κανόνων διαφήμισης, αφού συνεκτιμηθούν οι αυξανόμενες δυνατότητες επιλογής και διαχείρισης του χρήστη προκειμένου να δοθεί ένα δείγμα μεγαλύτερης ευελιξίας για τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, ήδη πριν από τη διεύρυνση της ΕΕ·

2.6 συνιστά να εφαρμόζονται οι κανόνες διαφήμισης και στις αποκαλούμενες νέες διαφημιστικές τεχνικές όπως η χωρισμένη οθόνη, η εικονική διαφήμιση και η διαλογική διαφήμιση και να εισαχθούν οι κατάλληλες διατάξεις που να καθιστούν σαφή το διαχωρισμό του συντακτικού και του διαφημιστικού περιεχομένου, έτσι ώστε να διασαφηνισθεί νομικά η χρήση των νέων διαφημιστικών τεχνικών·

2.7 εκφράζει την ικανοποίησή της διότι στο πλαίσιο της οπτικοακουστικής πολιτικής και παράλληλα με την οδηγία για την τηλεόραση, εξετάζονται και άλλοι τομείς που συνδέονται ολοένα και στενότερα με αυτήν όπως η πολιτική για τον ανταγωνισμό, την προστασία του δημιουργού, του καταναλωτή κτλ και συνιστά, κατά την κατάρτιση νομοθεσίας στο μέλλον, να συνεκτιμούνται σε μεγαλύτερο βαθμό οι σχετικοί αυτοί τομείς·

2.8 υπογραμμίζει ότι ενόψει της ένταξης των δέκα νέων κρατών μελών, θα πρέπει να επιδιωχθεί η διαφύλαξη των κανόνων για τη συνεχή προστασία των ανηλίκων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο σύνολο του οπτικοακουστικού τομέα·

2.9 συνιστά, με την ευκαιρία της αναγγελθείσας πρότασης για επικαιροποίηση της σύστασης του Συμβουλίου για την προστασία των ανηλίκων και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την διαμόρφωση αποτελεσματικότερων μέσων αυτορρύθμισης και συρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης της εντατικότερης ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και συνεργασίας δικτύων, ιδίως ενόψει του ψηφιακού και επιγραμμικού περιβάλλοντος·

2.10 συνιστά να προσδώσει η αναγγελθείσα πρόταση ιδιαίτερη βαρύτητα στα μέτρα προώθησης της γνώσης των μέσων ενημέρωσης, εφόσον η Επιτροπή δικαίως διαπιστώνει ότι «Το να γνωρίζουμε πού θα βρούμε πληροφορίες και πώς να τις ερμηνεύουμε αποτελεί σήμερα μια ουσιώδη δεξιότητα». Συνιστά, επίσης, αυτή η

αναγκαία πρόταση για τη γνώση των μέσων ενημέρωσης να συμπεριλάβει όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διασφαλίζοντας έτσι ορισμένα «ελάχιστα όρια ενημέρωσης και παρουσίας όλων αυτών».

2.11 συνηγορεί υπέρ της διαφύλαξης του δικαιώματος στην ενημέρωση, όσον αφορά και εκδηλώσεις για τις οποίες υφίστανται αποκλειστικά δικαιώματα καθώς και εκδηλώσεις καίριας κοινωνικής σημασίας· η ΕΤΠ υπογραμμίζει την θέση της ότι πρέπει να ρυθμιστεί κατά τρόπο ευέλικτο η ραδιοτηλεοπτική μετάδοση σημαντικών γεγονότων από την μη συνδρομητική τηλεόραση, με συνεκτίμηση των ιδιαιτεροτήτων των κρατών και να εξετασθεί η κατάρτιση καταλόγου σημαντικών εκδηλώσεων. Ακόμη, προτείνει να δημιουργηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ένα δικαίωμα στην σύντομη τηλεοπτική παρουσίαση πληροφοριών γενικού ενδιαφέροντος·

2.12 συνιστά, λόγω της θετικής εξέλιξης της αγοράς οπτικοακουστικού περιεχομένου στην Ευρώπη, να διαμορφωθούν ισχυρές θέσεις για την προώθηση των ευρωπαϊκών τηλεοπτικών και κινηματογραφικών ταινιών ώστε οι ισχύουσες ποσοτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5 της οδηγίας για την τηλεόραση να ενταχθούν σε ένα ισχυρότερο πλαίσιο στήριξης της παραγωγής και της διανομής από τα προγράμματα χρηματοδότησης· τονίζει επίσης την άποψή της ότι κατά την αξιολόγηση των έργων αυτών, να λαμβάνεται ιδιαίτερα υπόψη η διαφύλαξη του ευρωπαϊκού πολιτισμού καθώς και οι περιφερειακές και οικονομικές συνέπειές τους. Για το σκοπό αυτό, θα θεσπιστεί ειδικό πρόγραμμα στήριξης, προσανατολισμένο στην περιφερειακού χαρακτήρα παραγωγή και διανομή και/ή την παραγωγή και διανομή με τη χρησιμοποίηση των διαφόρων ευρωπαϊκών γλωσσών.

2.13 επαναλαμβάνει την πρότασή της ότι λόγω των απαιτούμενων επενδύσεων για τη μετάβαση στην ψηφιακή παραγωγή και μετάδοση καθώς και λόγω του υψηλού μεριδίου ιδίων παραγωγών των τοπικών και περιφερειακών τηλεοπτικών υπηρεσιών, θα πρέπει να προωθηθεί η στήριξη της διάδοσης των τοπικών και περιφερειακών τηλεοπτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να διασφαλισθεί η πολιτιστική και περιφερειακή πολυμορφία στην μελλοντική ψηφιακή τηλεόραση. Για το σκοπό αυτό, προτείνεται να δοθεί προτεραιότητα στην στήριξη επενδύσεων για την εισαγωγή της ψηφιακής τεχνολογίας στις περιφερειακές οπτικοακουστικές υπηρεσίες.

2.14 επικροτεί το ό,τι στο πλαίσιο της τροποποίησης της οδηγίας για την τηλεόραση, η δημόσια ραδιοτηλεόραση θα μπορεί να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο που ορίζεται στο κάθε κράτος μέλος, επικροτώντας πάντα την παροχή στήριξης στους δημόσιους φορείς που διασφαλίζουν την περιφερειακή κάλυψη.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες για την περίοδο 2005-2010»

(2004/C 318/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες για την περίοδο 2005-2010 (COM(2004) 102 τελικό· 2004/0032 CNS),

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ, της 23ης Φεβρουαρίου 2004, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1 της ΣΕΚ, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 6ης Νοεμβρίου 2003, να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές Σχέσεις» την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης,

έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ιδίως το άρθρο 63, παράγραφος 2 β),

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες» (COM(1999) 686 τελικό — 1999/0274 CNS, CdR 80/2000 τελικό ⁽¹⁾),

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, της Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Μετανάστευση, ένταξη και απασχόληση» (COM(2003) 336 τελικό, CdR 223/2003 τελικό ⁽²⁾),

έχοντας υπόψη άλλες γνωμοδοτήσεις της σχετικά με τους πρόσφυγες (CdR 90/2001 τελικό ⁽³⁾, CdR 214/2001 τελικό ⁽⁴⁾, CdR 93/2002 τελικό ⁽⁵⁾, CdR 249/2003 τελικό ⁽⁶⁾),

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης που υιοθέτησε η επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» στις 4 Μαΐου 2004 (έγγρ. CdR 80/2004 rev.1), με εισηγητή τον Δήμαρχο του Närpiö Gustav SKUTHÄLLA (FI/ELDR),

ΕΚΤΙΜΑ:

- 1) ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες θα πρέπει, κατά τη δεύτερη φάση του, να αποτελέσει το αποτελεσματικότερο και σημαντικότερο μέσο για την υλοποίηση των βασικών στόχων που έχουν τεθεί — κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και εφαρμογή κοινής πολιτικής ασύλου σε όλα τα κράτη μέλη,
- 2) ότι για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί είναι απαραίτητο να χορηγηθούν στο ταμείο επαρκείς πόροι καθ' όλη τη διάρκεια της φάσης εκτέλεσης προκειμένου να ληφθούν υπόψη η διεύρυνση της Κοινότητας και οι ανάγκες των νέων κρατών μελών·

κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της, της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004, (συνεδρίαση της 17ης Ιουνίου) υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Θέσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

βαθμό τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης και οι εκτιμήσεις των διαφόρων φορέων,

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής με την επιφύλαξη των τροπολογιών που ακολουθούν,

1.2 εκτιμά το έργο που επιτέλεσε η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τις περιφέρειες, τους δήμους, τις ενώσεις, τους ίδιους τους πρόσφυγες καθώς και με άλλους φορείς για την επίτευξη των στόχων της πρώτης φάσης του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες,

1.3 εκτιμά το έργο της Επιτροπής σε ό,τι αφορά τη διατύπωση της νέας πρότασης και θεωρεί ότι ελήφθησαν υπόψη σε μεγάλο

1.4 θεωρεί ορθή την πρόταση για την αρχή κατανομής των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών,

1.5 εκτιμά, ότι οι σταθεροί πόροι που διατίθενται για την τεχνική και διοικητική βοήθεια για την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων στα κράτη μέλη αποτελούν την ελάχιστη δυνατή υποστήριξη προκειμένου να διασφαλιστεί σε όλα τα κράτη μέλη η συμμετοχή στο πρόγραμμα και η ανάπτυξη των συστημάτων τους σε ενιαία ευρωπαϊκή κλίμακα· επισημαίνει επίσης ότι ιδιαίτερα οι τοπικοί φορείς των κρατών μελών που συμμετείχαν στην πρώτη φάση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες χρειάζονται περαιτέρω κατάρτιση και επιμόρφωση για την εκτέλεση υψηλού επιπέδου σχεδίων,

⁽¹⁾ EE C 317 της 6.11.2000, σ. 4.

⁽²⁾ EE C 109 της 30.4.2004, σ. 46.

⁽³⁾ EE C 19 της 22.1.2002, σ. 20.

⁽⁴⁾ EE C 107 της 3.5.2002, σ. 85.

⁽⁵⁾ EE C 278 της 14.11.2002, σ. 44.

⁽⁶⁾ EE C 23 της 27.1.2004, σ. 30.

1.6 θεωρεί σημαντικό να διασφαλιστεί ότι όλα τα άτομα που απολαμβάνουν διεθνούς προστασίας στα κράτη μέλη θα έχουν πρόσβαση στις δράσεις του Ταμείου ανεξαρτήτως του εθνικού συστήματος του κράτους υποδοχής. Θεωρεί δε εξίσου σημαντικό, κατά την εφαρμογή του προγράμματος να ληφθούν ιδιαιτέρως υπόψη οι ανάγκες των ευάλωτων ομάδων προσφύγων. Σε όλες τις ευάλωτες ομάδες υπάρχουν για παράδειγμα μη συνοδευόμενοι ανήλικοι, γυναίκες μόνες ή ανύπαντρες μητέρες (γυναίκες που αντιμετωπίζουν κινδύνους), θύματα βασανισμών ή βιασμών, θύματα σωματεμπορίας ή άλλων μορφών σεξουαλικών κακοποιήσεων, πρόσωπα τα οποία χρήζουν ειδικής ιατρικής περίθαλψης,

1.7 υποστηρίζει τον τρόπο που προτείνει η Επιτροπή να εξεταστεί σφαιρικά η πολιτική ασύλου ούτως ώστε στις δράσεις του Ταμείου αυτού να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές συνθήκες, η στήριξη και η βελτίωση των συνθηκών των αιτούντων άσυλο καθώς και η προώθηση της ένταξης και του επαναπατρισμού,

1.8 θεωρεί σημαντική τη χρηματοδότηση όχι μόνον των εθνικών δράσεων αλλά και των κοινοτικών καθώς και των έκτακτων μέτρων. Οι κοινοτικές δράσεις μπορούν να εξελιχθούν σε στρατηγικό ευρωπαϊκό μέσο σχεδιασμού και ανάπτυξης, εάν χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη εκτενών και αλληλοσυμπληρούμενων σχεδίων σε πολιτικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Απαιτείται η διάθεση επαρκών πόρων στο Ταμείο για τις κοινοτικές δράσεις, λαμβανομένης υπόψη της συμπληρωματικότητάς τους και της διαφάνειας της εφαρμογής τους,

1.9 επισημαίνει, ότι τις συνέπειες της υποδοχής των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων υφίστανται πρωτίστως οι κοινότητες που τους υποδέχονται σε τοπικό επίπεδο, και προτρέπει τις τοπικές και

περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων σχετικά με την υποδοχή και την ένταξη στις κοινότητές τους.

1.10. τονίζει ότι η προώθηση της ένταξης αποτελεί καθοριστικής σημασίας παράγοντα της ευρωπαϊκής πολιτικής ασύλου και για τους πρόσφυγες που σέβεται τα ανθρωπίνια δικαιώματα και ότι η επιτυχία της είναι σημαντική για την ισορροπη ανάπτυξη μελλοντικά των τοπικών κοινοτήτων,

1.11. υπογραμμίζει το δικαίωμα όλων για εθελοντική, ασφαλή και αξιοπρεπή επιστροφή στη χώρα καταγωγής,

1.12. στηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να βελτιώσει το στρατηγικό σχεδιασμό του προγράμματος μέσω πολυετούς προγραμματισμού,

1.13. επισημαίνει ότι ο στρατηγικός σχεδιασμός πρέπει να πραγματοποιηθεί με διαφάνεια και με πραγματική σύμπραξη της Επιτροπής και των κρατών μελών, είτε πρόκειται για ενέργειες των κρατών μελών, είτε για κοινοτικές δράσεις, είτε για έκτακτα μέτρα,

1.14. υπογραμμίζει ιδίως, ότι οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά την ανάληψη των ευθυνών για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων και για την υλοποίηση των μέτρων που προωθούν τον επαναπατρισμό τους· για το λόγο αυτό, εκφράζει τη λύπη της που η Επιτροπή στην πρότασή της δεν περιλαμβάνει την ευρεία διαβούλευση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά το σχεδιασμό του προγράμματος και κατά τη λήψη αποφάσεων για τη χρηματοδότησή του. Ειδικότερα, στην πρόταση δεν διασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής στις κοινοτικές δράσεις των τοπικών και των περιφερειακών φορέων ως πηγής βέλτιστων πρακτικών.

2. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύσταση 1

Αιτιολογική σκέψη 4

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
(4) Είναι απαραίτητο να υποστηριχθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη για την παροχή στους πρόσφυγες και τους εκτοπισθέντες κατάλληλων όρων υποδοχής και για την εφαρμογή αμερόληπτων και αποτελεσματικών διαδικασιών ασύλου, με σκοπό να προστατευθούν τα δικαιώματα των ατόμων που χρειάζονται διεθνή προστασία και να βελτιωθεί η λειτουργία των συστημάτων ασύλου.	(4) Είναι απαραίτητο να υποστηριχθούν και να βελτιωθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη για την παροχή στους πρόσφυγες και τους εκτοπισθέντες κατάλληλων όρων υποδοχής <u>προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές ανάγκες των πλέον ευάλωτων ομάδων (όπως οι μη συνοδευόμενοι ανήλικοι, θύματα βασανισμών ή βιασμών, θύματα σωματεμπορίας ή άλλων μορφών σεξουαλικών κακοποιήσεων, πρόσωπα τα οποία χρήζουν ειδικής ιατρικής περίθαλψης και για την εφαρμογή αμερόληπτων και αποτελεσματικών διαδικασιών ασύλου, με σκοπό να προστατευθούν τα δικαιώματα των ατόμων που χρειάζονται διεθνή προστασία και να βελτιωθεί η λειτουργία των συστημάτων ασύλου.</u>

Αιτιολογία

Είναι σημαντικό να βελτιωθούν οι όροι υποδοχής, εφόσον δεν έχουν φτάσει ακόμη σε ικανοποιητικό επίπεδο. Ιδιαίτερα όταν ο αριθμός των αιτούντων άσυλο είναι μεγάλος, και όταν τούτο δεν παρέχεται πάντα σε άτομα ευάλωτων ομάδων οπότε και δεν αναγνωρίζονται οι ειδικές τους ανάγκες. Ένας ορισμός για όσους εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία θα διευκολύνει την αναγνώριση των ευάλωτων ατόμων. Χάρη στις ενισχύσεις, στη μέριμνα και σε άλλες ειδικές διατάξεις είναι δυνατή η παροχή ασύλου στα άτομα αυτά κατά την στιγμή που το χρειάζονται, η διευκόλυνσή τους στην ένταξη και ο ενδεχόμενος επαναπατρισμός τους.

Σύσταση 2

Αιτιολογική σκέψη 8

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
(8) Απαιτείται συγκεκριμένη βοήθεια για τη δημιουργία ή τη βελτίωση των όρων που επιτρέπουν στους πρόσφυγες και στους εκτοπισθέντες οι οποίοι το επιθυμούν, να αποφασίσουν, έχοντας πλήρη συνείδηση της πραγματικότητας, να εγκαταλείψουν το έδαφος των κρατών μελών και να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους.	(8) Απαιτείται συγκεκριμένη βοήθεια για τη δημιουργία ή τη βελτίωση των όρων που επιτρέπουν στους πρόσφυγες και στους εκτοπισθέντες οι οποίοι το επιθυμούν, να αποφασίσουν, έχοντας πλήρη συνείδηση της πραγματικότητας, να εγκαταλείψουν το έδαφος των κρατών μελών και να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους <u>με κάθε ασφάλεια και σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.</u>

Αιτιολογία

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υποστηρίζει την επιστροφή εάν δεν εξασφαλιστεί ότι μπορεί να πραγματοποιηθεί με ασφάλεια και με σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σύσταση 3

Αιτιολογική σκέψη 15

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
(15) Η εφαρμογή των ενεργειών από τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για τις λεπτομέρειες και την ποιότητα εφαρμογής, για τα αποτελέσματα των ενεργειών και την αξιολόγησή τους καθώς και για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο της.	(15) Η εφαρμογή των ενεργειών από τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για τις λεπτομέρειες και την ποιότητα εφαρμογής, για τα αποτελέσματα των ενεργειών και την <u>διαφάνειά τους, ως προς την αξιολόγησή τους</u> καθώς και για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο της.

Αιτιολογία

Σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή των ενεργειών πρέπει να είναι διαφανής.

Σύσταση 4

Άρθρο 4, σημείο 1 δ) (νέο)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	<u>δ) τον εκούσιο επαναπατρισμό των ατόμων στα οποία δεν έχει παρασχεθεί η προστασία που αναφέρεται στα σημεία 1, 2 και 3, εφόσον δεν έχουν αποκτήσει νέα ιθαγένεια ούτε έχουν εγκαταλείψει το έδαφος του κράτους μέλους.</u>

Αιτιολογία

Είναι συνεπώς σκόπιμο στη χρηματοδότηση του προγράμματος να λαμβάνεται υπόψη ο εκούσιος επαναπατρισμός των ατόμων στα οποία έχει απαγορευτεί η διαδικασία ασύλου, και όχι μόνο των ατόμων των οποίων ακόμη εκκρεμεί η αίτηση.

Σύσταση 5

Άρθρο 4, σημείο 3

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
3. Οι ενέργειες λαμβάνουν υπόψη τα ζητήματα που αφορούν το φύλο καθώς και τις ιδιαίτερες ανάγκες των πλέον ευάλωτων ατόμων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν υποστεί βασανιστήρια ή απάνθρωπες και μειωτικές μεταχειρίσεις καθώς και το ύψιστο συμφέρον των παιδιών. Οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 1, στοιχεία α), β) και γ) ενέργειες μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο συνδυασμένων σχεδίων.	3. Οι ενέργειες λαμβάνουν υπόψη τα ζητήματα που αφορούν το φύλο, το <u>ύψιστο συμφέρον των παιδιών</u> καθώς και τις ιδιαίτερες ανάγκες των πλέον ευάλωτων ατόμων, <u>κυρίως των μη συνοδευόμενων ανηλίκων, των μόνων γυναικών και ανύπαντρων μητέρων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που</u> έχουν υποστεί βασανιστήρια ή απάνθρωπες και μειωτικές μεταχειρίσεις καθώς και το ύψιστο συμφέρον των παιδιών . Οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 1, στοιχεία α), β) και γ) ενέργειες μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο συνδυασμένων σχεδίων.

Αιτιολογία

Το ύψιστο συμφέρον των παιδιών ορίζεται σε διεθνείς συμβάσεις, και για το λόγο αυτό προτείνεται να προβάλλεται με σαφήνεια στην παρούσα πρόταση. Ένας ορισμός για όσους εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία θα διευκολύνει την αναγνώριση των ευάλωτων ατόμων. Ο προτεινόμενος κατάλογος συμπίπτει για παράδειγμα με τον κατάλογο που χρησιμοποιεί η Ύπατη Αρμοστέία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Σύσταση 6

Άρθρο 6

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Μπορούν να τύχουν της στήριξης του Ταμείου οι ενέργειες που αφορούν την ένταξη στην κοινωνία του κράτους μέλους διαμονής των ατόμων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), καθώς και των μελών της οικογενείας τους και ιδίως	Μπορούν να τύχουν της στήριξης του Ταμείου οι ενέργειες που αφορούν την ένταξη στην κοινωνία του κράτους μέλους διαμονής των ατόμων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), καθώς και των μελών της οικογενείας τους και ιδίως για παράδειγμα

Αιτιολογία

Οι δείκτες σχετικά με την ένταξη δεν έχουν καθοριστεί ομοιόμορφα ούτε με ενιαία κριτήρια. Για το λόγο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι οι ενέργειες που αναφέρονται είναι μόνο παραδείγματα που προωθούν την ένταξη.

Σύσταση 7

Άρθρο 6 3η παύλα (νέο)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	— <u>ενέργειες, που αποσκοπούν στην εκμάθηση της γλώσσας και του πολιτισμού των χωρών υποδοχής</u>

Αιτιολογία

Η γλώσσα αποτελεί σημαντικό μέσο για την ενεργό ένταξη στην τοπική κοινωνία και κοινότητα, και η σημασία της πρέπει να τονιστεί. Η γλώσσα διδάσκεται με πολλούς τρόπους και συνδέεται άμεσα με τον πολιτισμό, και η υποστήριξή της δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο στην εκπαίδευση.

Σύσταση 8

Άρθρο 6, 6η παύλα

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
— οι ενέργειες που αποβλέπουν στην ένταξη αυτών των ατόμων, στις οποίες συμμετέχουν τοπικές αρχές, ευρωπαίοι πολίτες ή οργανώσεις ενώσεων προσφύγων, για παράδειγμα μέσω εθελοντισμού, χορηγίας, συμμετοχής κοινωνικοεπαγγελματικών ή συνδικαλιστικών οργανώσεων	— οι ενέργειες των τοπικών και των περιφερειακών αρχών που αποβλέπουν στην ένταξη αυτών των ατόμων, στις οποίες συμμετέχουν τοπικές αρχές, ευρωπαίοι πολίτες ή οργανώσεις ενώσεων προσφύγων, για παράδειγμα μέσω εθελοντισμού, χορηγίας, συμμετοχής κοινωνικοεπαγγελματικών ή συνδικαλιστικών οργανώσεων

Αιτιολογία

Τα μέσα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών που συνδέονται με την ένταξη αφορούν κυρίως την οργάνωση των δημόσιων υπηρεσιών. Στην οργάνωση των υπηρεσιών αυτών πρέπει να ληφθούν υπόψη η πρόσβαση, ο μη αποκλεισμός των προσφύγων καθώς και οι ειδικές τους ανάγκες. Κατά συνέπεια ο καθοριστικής σημασίας ρόλος τους πρέπει να διαχωριστεί από άλλες τοπικές δράσεις. Με τροπολογία αυτή αποφασφηνίζεται η αρχική διατύπωση του κειμένου το οποίο χωρίζεται σε δύο μέρη (συστάσεις 8 και 9).

Σύσταση 9

Άρθρο 6, 7η παύλα (νέο)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	— <u>οι ενέργειες που αποβλέπουν στην ένταξη των ατόμων αυτών και στην προώθηση του διαλόγου με τις τοπικές κοινωνίες. Στις ενέργειες αυτές συμμετέχουν οργανώσεις των προσφύγων και οργανώσεις των ευρωπαίων πολιτών, για παράδειγμα, μέσω δράσεων εθελοντισμού, χορηγίας, κοινωνικοεπαγγελματικών ή συνδικαλιστικών οργανώσεων.</u>

Αιτιολογία

Η έννοια της ένταξης έχει διττή σημασία, αφενός ένταξη στην κοινότητα και γενικότερα ένταξη στην κοινωνία των πολιτών και αφετέρου, ένταξη του ατόμου μέσω του διαλόγου και της αλληλεπίδρασης πράγμα που θέλει να επισημάνει η τροπολογία. Εξάλλου πρέπει να τονιστεί και η ίδια ευθύνη των προσφύγων για την ένταξή τους στη νέα κοινότητα.

Σύσταση 10

Άρθρο 8 σημείο 2 (νέο) (το υφιστάμενο 2 μεταφέρεται στη θέση 3)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	<u>2. Οι επιλέξιμες ενέργειες πρέπει να διασφαλίζουν ειδικότερα σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο τη δημιουργία βέλτιστων πρακτικών.</u>

Αιτιολογία

Φαίνεται ότι η πρόταση για τον καθορισμό των κοινοτικών δράσεων που θα λάβουν ενισχύσεις συμπεριλαμβάνει και την ενίσχυση από φορείς της κεντρικής διοίκησης ή από ευρωπαϊκούς φορείς. Συχνά ωστόσο οι βέλτιστες πρακτικές και τα καινοτόμα πειραματικά σχέδια ξεκινούν και εφαρμόζονται σε τοπικό επίπεδο. Για το λόγο αυτό πρέπει να διασφαλιστεί ότι στην εφαρμογή των σχεδίων θα συμμετέχουν οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς.

Σύσταση 11

Άρθρο 9 σημείο 2 δ)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
δ) τα έξοδα προσωπικού και διοίκησης που συνεπάγεται η υποδοχή των σχετικών ατόμων και η εφαρμογή των έκτακτων μέτρων·	δ) τα έξοδα προσωπικού και διοίκησης που συνεπάγεται η υποδοχή των σχετικών ατόμων, <u>οι αποφάσεις που αφορούν το δικαίωμα διαμονής των ατόμων αυτών και η εφαρμογή των έκτακτων μέτρων</u>

Αιτιολογία

Με τη σημερινή διατύπωση δεν είναι σαφές εάν στη λήψη των αποφάσεων για το δικαίωμα διαμονής των ατόμων αυτών συμπεριλαμβάνονται και δράσεις που επιδέχονται ενισχύσεων. Ωστόσο η λήψη των αποφάσεων αποτελεί καθοριστικής σημασίας στοιχείο για την εφαρμογή των έκτακτων μέτρων και των επακόλουθων δαπανών.

Σύσταση 12

Άρθρο 12, σημείο 4

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
4. Οι Αρμόδιες Αρχές πρέπει κυρίως να εκπληρώνουν τα ακόλουθα καθήκοντα:	4. Οι Αρμόδιες Αρχές πρέπει κυρίως να εκπληρώνουν <u>με διαφάνεια</u> τα ακόλουθα καθήκοντα:

Αιτιολογία

Η εκπλήρωση των καθηκόντων πρέπει να γίνεται με διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα.

Σύσταση 13

Άρθρο 12, σημείο 4 α)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
α) διαβούλευση με τους σχετικούς εταίρους με σκοπό την κατάρτιση του πολυετούς προγραμματισμού, (όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, τοπικές αρχές, αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί, κοινωνικοί εταίροι κ.λπ. ...)	α) διαβούλευση με τους σχετικούς εταίρους με σκοπό την κατάρτιση του πολυετούς προγραμματισμού, όπως <u>οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, αλλά και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί, κοινωνικοί εταίροι κ.λπ. ...)</u>

Αιτιολογία

Όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών και την ανάληψη ευθυνών σφαιρικού χαρακτήρα, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν καθοριστικής σημασίας ρόλο για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες. Ειδικότερα τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβούν στη χάραξη ή στην άσκηση πολιτικής για την υποδοχή προσφύγων ή των αιτούντων άσυλο χωρίς τη συνεργασία των αρχών αυτών. Στην απόφαση πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι αρμόδιες αρχές θα προβούν στην προετοιμασία του προγράμματος σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.

Σύσταση 14

Άρθρο 12, εδάφιο 4, σημείο γ)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
διοργάνωση των διαδικασιών επιλογής και ανάθεσης των συγχρηματοδοτήσεων από το Ταμείο, τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας, της ισότητας μεταχείρισης και της μη σόρευσης	διοργάνωση των διαδικασιών επιλογής και ανάθεσης των <u>συγχρηματοδοτήσεων από το Ταμείο, τηρουμένων των αρχών της διαφάνειας, της ισότητας μεταχείρισης και της μη σόρευσης καθώς με τη συνεκτίμηση της κατάστασης και των αναγκών που υφίστανται στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. Επιπλέον, κατά την επιλογή των σχεδίων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αποτελεσματικότητα του κόστους, εφόσον ληφθούν ταυτόχρονα υπόψη κριτήρια όπως ο αριθμός των ενδιαφερόμενων προσώπων, η επαγγελματική τους πείρα και κατάρτιση, η αξιοπιστία των οργανώσεων ή των ενδεχομένως συνεργαζόμενων οργανώσεων που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης</u>

Αιτιολογία

Το άρθρο 9, εδάφιο 3 της Απόφασης του Συμβουλίου της 28ης Σεπτεμβρίου 2000 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους πρόσφυγες (ΕΕ L 252 της 6.10.2000, σ. 12 επ.) [ΕΤΠ Ι] έχει επιβεβαιωθεί στην πράξη και επομένως θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο ΕΤΠ ΙΙ. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει, ιδιαίτερα κατά την επιλογή των σχεδίων, να εφαρμόζουν και στο μέλλον κριτήρια όπως η κατάσταση που επικρατεί στην περιφέρεια ή στην οργανωτική οντότητα αλλά και η ανάγκες που υφίστανται. Σε αυτό μπορούν να ανταποκριθούν οι περιφερειακές και τοπικές συντονιστικές αρχές, όχι όμως εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.

Σύσταση 15

Άρθρο 22, εδάφιο 2

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Προχρηματοδότηση η οποία αντιπροσωπεύει το 50 % του ποσού που προβλέπεται στην ετήσια απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τη συγχρηματοδότηση από το Ταμείο καταβάλλεται στο κράτος μέλος εντός 60 ημερών από τη θέσπιση της εν λόγω απόφασης συγχρηματοδότησης.	2. <u>Προχρηματοδότηση η οποία αντιπροσωπεύει το 50-70 % του ποσού που προβλέπεται στην ετήσια απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τη συγχρηματοδότηση από το Ταμείο καταβάλλεται στο κράτος μέλος εντός 60 ημερών από τη θέσπιση της εν λόγω απόφασης συγχρηματοδότησης.</u>

Αιτιολογία

Προκειμένου να μην επιβαρυνθούν υπερβολικά οι κρατικοί προϋπολογισμοί αλλά και οι πόροι που διαθέτουν οι συμμετέχοντες εταίροι (ΜΚΟ, κ.ά), θα πρέπει, στο πλαίσιο των πληρωμών προς τα κράτη μέλη, να ισχύουν λιγότερο αυστηρά κριτήρια για την προχρηματοδότηση.

Βρυξέλλες 17 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB